

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Kdo je upravičen potrditi in posvedočiti popolno znanje deželnih jezikov?

V zadnjem času čule so se pogostem pritožbe, da pri naših sodiščih nameščeni sodniki in drugi javni funkcionarji niso slovenščine toliko zmožni, kolikor treba za pravilno in gladko obveščanje s strankami. To je gotovo nedostatek, ki ga moramo grajati, in z vsemi sredstvi smo dolžni delovati na to, da se v sodiščih razpravlja v pravilni slovenščini, ker le to je dostojno javne razprave. Vsako pačenje jezika je tolikanj bolj neumestno, ker s tem trpi ugled sodišča in svečanost sodnega postopanja, strankam pa se vzbujajo čudni pomisleki in celo posmehi.

Naši zakoni določajo, da mora znati vsak državni uradnik popolnoma ne le nemški, temuč tudi v deželi navaden jezik.

Dvorni dekret z dne 26. februarja 1818, pol. zak. zb. zvez. 46. št. 14 določa, da morajo nameščeni uradniki znati ne le jezik dežele, nego tudi kraja, kjer so nameščeni, v polni meri. Isto zahtevuje vnovič dvorni in ministerski dopis z dne 7. februarja 1827, pol. zak. zb. zvez. 55. št. 16.

Vzlic temu se vedno ponavlja dejstvo, da se nameščajo posebno v Slovencih in ravno v pravosodji sodniki, uradniki in javni notarji, ki ne znajo skoro nič slovenski, ali pa govoré in pišejo tak jezik, da se jim smeje celo priprosto kmetstvo ljudstvo v obraz. Vzpričo tega nastane vprašanje, kako so taki sodniki, uradniki in javni notarji dokazali znanje slovenščine, ko so se dali namestiti mej trdimi Slovenci?

Jezikovne razmere pri nas niso urejene enotno in glede dokaza o znanji slovenščine osobito nimamo nikah predpisov v obče.

Naravno bi torej bilo zahtevati dokaz po zrelostnem spričevalu kake javne srednje šole, kajti javni zavodi imajo po učnem načrtu namen, privedi učenca tako daleč, da so po dovršeni srednji šoli, položivši zrelostni izpit, popolnoma zmožni jezika,

ki so bili obligaten učni predmet. Glede neobligatnega pouka vseh predmetov, torej tudi jezikov, velja načelo, da učenec pridobi znanje za silo; kajti za te predmete nedostaja časa, da bi se obiskovalci zamogli izobraziti popolnoma.

Iz tega izhaja pač neovržno, da sve-doči zrelostno spričevalo srednjih šol jedino in izključno popolnem dobro znanje slovenščine, in ako je maturant obligatno pouk slovenskega jezika obiskoval.

Znano pa je, da se v tistih zrelostnih spričevalih pogostem nahajajo redi glede jezikov, katerih se je dotičnik obligatno učil, ne da bi bil delal zrelostni izpit. Imeli smo priliko videti dokaj tistih spričeval ljubljanskih srednješolskih zavodov, ne le glede slovenščine, temveč tudi glede francoščine, laščine in celo agronomije, dokler se je ta poučevala kakor prosti predmet na ljubljanskem gimnaziju. Nismo pa čuli, da bi se bil kdo izmed tistih učencev hvalil, da zna popolnoma francoski ali laški, ali da bi tak povoljni red iz poljedelstva nadomeščal spričevalo kake srednje poljedelske šole in usposobljal za službo popotnega učitelja.

Drugače se je ravnilo in se še ravna glede slovenščine; kajti dosti je tistih učencev, ki se v srednjih šolah pač niso brigali za to, da bi se pošteno priučili slovenščine, a nekateri so jako neradi pohajali k prostemu slovenskemu pouku. Ko pa so, dovršivši vseučilišče, iskali javne službe in kruha mej nami, tedaj jim je ona mrvica slovenščine kaj prav prišla in, dasi nevedši jezika, trdili so na ves glas, da znajo zaničevani jezik do cela dobro.

Ali v praksi se kaže, da govore in pišejo uradniki take vrste čudno spačen jezik, kateri ni podoben nobenemu živemu jeziku.

Pravosodju preti po uradnikih, nevedščih jezika strank, s kojimi jim je opraviti, nepregledna škoda, ki se ne da popraviti. Iz neznanja jezika izhajajo še dandanes mej nami napačne razsodbe, sodne odločbe in notarske pogodbe, in prav le-te so dostikrat povod dolgim in dragim pravdam, ki pripravijo našega kmeta ob imetje in streho.

jali, a vi ste itak rojeni tepci! — izročila-tole izjavo: Podpisana potrujem, da so moja mati več let okoli prosjaci in velikokrat v mojem stanovanju prenočili. (Jokaj se, krščanska duša od samega veselja, da je na zemlji še otrok, ki dopušča, da pod njihovo streho prenočujejo rodne jim matere! Take človekoljubnosti liberalci pač ne poznate!) Ko se jih je zadnji čas silno nadležna bolezen polotila, danimogelnihče dalj časa v njihovi bližini ostati, pripravila sem jim zato ležišče v hlevu, ki stoji poleg mojega stanovanja, ki je trden in proti mrazu ravno tako dobro zavarovan kot hiša, v kateri sama prebivam, ki je istotako lesena kot omenjeni hlev, v katerem pa že več kot deset let ni bilo nobenega prešiča. Dala sem jim tudi zadostne odeje, da se niso nikdar pritožili radi mraza.

Vi bodete sicer po liberalski navadi trdili, da ta izjava ni povsem resnična, ali podal sem se na prostor, kjer je nadležna beračica uživala — in še delati ji ni bilo treba! — sadove občinske podpore in otroške ljubezni, podal sem se v hlevček, v kojem že deset let ni bilo nobenega prešiča, in

Uzrok tej nesreči pa je, da se pri nameščanju sodnikov, uradnikov in notarjev ne gleda na temeljito znanje slovenščine, akopram je popolno znanje deželnega jezika v zakonu teksto utemeljena zahteva, kakor so druge predpisane kvalifikacije. Nameščajo se ljudje, ki so le količjak dokazali, da so kedaj pohajali kako prosto slovensko urico in o tem donesli uborno spričevalce. Jasno je, da taka spričevala ne morejo dokazati znanja slovenščine niti za silo ne, še manje pa jih je moči staviti v jedno vrsto z zrelostnimi spričevali srednjih šol.

Na podlagi tistih spričeval smeli bi se prositelji morda nameščati le v krajih, koder zadošča znanje slovenščine za silo, kjer so Slovenci v veliki manjšini. Nikakor pa ne v čisto slovenskih pokrajinah, kjer je uradovati izključno ali po veliki večini slovensko. To je zahteva za izvršitev jezikovne ravnopravnosti, če ne so zakoni samo na papirju, ker nedostaja sposobnih ljudi, ki bi jih izvrševali.

Nastane vprašanje, kako naj se najvišje instance pouče o popolnem znanji slovenščine glede prositeljev?

Načelo velja za nameščanje vseh konceptnih uradnikov, notarjev in javnih profesorjev, da morajo izkazati potrebno strokovno znanje s spričevali pridobljenimi na visokih šolah, in pri izpitnih komisijah, sestavljenih večinoma iz visokošolskih profesorjev in višjih državnih uradnikov. Tega načela drže se najvišji vladni organi, kojim pristojna pravica imenovanja tako strogo, da ne imenujejo nikogar, ki se ni izkazal z zakonitimi spričevali o zadostnem znanji. Privatna spričevala še tako izurjenega prosilca ne zadoščajo.

Ker je znanje jezika istotako potreben postulat zadostne kvalifikacije prosilca, velja logično isto načelo. Glede nemščine se to strogo zahteva tudi od prosilcev za čisto nemške pokrajine in to brez potrebe.

Načelo ravnopravnosti deželnih jezikov zahteva isto tudi glede nemških jezikov. Na kvar Slovencev se to načelo dosedaj pri nas ni uveljavljalo, večinoma z

izgovorom, da ni najti, posebno za kronovine z dvema ali več deželnimi jeziki, zadostno kvalifikovanih prosilcev. S tem pa se je že priznalo načeloma, da imajo jezikovno kvalifikovani prosilci sami po sebi prednost od nekvalifikovanih ali za silo usposobljenih.

Dokler nismo imeli srednjih šol, na kojih se je gojil naš materni jezik in se je dala prilika vsakemu se ga priučiti, dalo se je to postopanje opravičevati, sedaj pa ne več.

Iz tistih časov, ko nismo imeli nobene slovenske srednje šole, ostala nam je še naredba ministerstva za bogočastje in nauk z dne 27. decembra 1849 drž. zak. št. 15 iz l. 1850. Povod te naredbe je bil, kakor pravi uvod, ker je v tedanjem času nastala potreba mnogim mladim možem, da se izkažejo z znanjem kateregakoli deželnega jezika verodostojno.

Ta naredba velja torej za one, ki niso imeli prilike priučiti se nemških jezikov na javnih srednješolskih ali visokošolskih zavodih, in le toliko, kolikor poznejši zakoni niso izpremenili teh določeb.

Po tej naredbi poklicani so izdajati javna spričevala o znanji jezikov strokovni vseučiliški profesorji in učitelji na tehnikah. Izpiti se morajo vršiti pri profesorjih vpričo dekana modroslovne fakultete ali ravnatelja tehnike.

Brez razloga se ni položila ta važna naloga možem, ki so morali dokazati najvišjo stopinjo znanstvene in strokovne izobraženosti. To je bila garancija, da se niso oglašali k takim izpitom ljudje, opremljeni za silo z jezikovnim znanjem, ker ni mogoče od teh mož strogega znanstva dobiti zadostnega spričevala, ne da bi se izkazalo zadostno znanje.

Toda v tistih časih bilo je radi pomanjkanja železnic in drugih prometnih zvez potovanje iz province na oddaljene visoke šole težavna, zamudna, draga in marsikomu nemogoča stvar. Izjemoma se je torej dovolilo onim, ki niso bivali v mestih z visokimi šolami, da so smeli polagati te izpite tudi na gimnaziju in, če n

LISTEK.

Sobotno pismo.

Gospod urednik! „Sram vas bilo, da trošite take laži v svet!“ Jaz Tinče Nazadnjak Vam še jednokrat v obraz povem: Sram Vas bilo! Samo čudim se, da Vas Janez Naprednjak radi tega v „Slovenu“ še ni pohvalil. No pa se morda ta liberalna glista še oglasi, ter Vam hvalo zapoje, ker ste v svojo obrambo vzeli Šmartensko beračico, ki je dva meseca v hlevu umirala! Sram Vas bilo!

Da bi Vam krivice ne delal, podal sem se sam v Šmartno pri Litiji, ter obiskal tam korenjaka, očeta župana. S ponosom mi je kazal občinske dobrodelne zavode, to je hleve in svinjake, tako, da sem se do cela prepričal, da je v tem pogledu v Šmartinski občini vse v najvzornejšem redu. In naj pride še toliko beračev domu umirati, za vsakega se dobi kotiček, če ne v svinjaku, pa vsaj v hlevu! V družbi z gospodom dekanom obiskal sem na to tudi hčer umrše beračice, in ta mi je pred županom in gospodom dekanom — nikari nič hudega misliti, to zgodilo se je čiste, proste in svobodne volje — liberalci se bodete sicer smi-

pod častno svojo besedo Vam zagotavljam — če pa na to besedo morda ne daste kaj prida, sem pripravljen vsak čas priseči, da je v hlevu še vedno prav pošteno — smrdelo. Kaj hočete še več! Kam pa naj gremo z bolniki, ki ne diše po vijolicah, če ne v svinjake ali pa v hleve, ki so takorekoč kakor nalašč smrdu in gnoju bdenjeni! Vi bi jih, sevé, žive v zemljo pokopavali, Vi liberalci, mi smo pa boljši ljudje, mi jih položimo na gnoj. Zraven pa jim damo še zadostne odeje, da se nikdar radi mraza ne morejo pritožiti. Sicer ste pa liberalci tudi tako bedasti, da delate razloček mej hišo in hlevom; to je vse jedno, samo da je hiša istotako lesena kakor hlev. Vsaj županstvo v litijem Šmartnu in pa Barbara Stopar sta tega mnenja, in jaz, Tinče Nazadnjak, ki sem nekđaj po „Slovenu“ polimane marele prodajal, jima z veseljem in s polnim klerikalnim svojim prepričanjem pritrdim!

Tudi ne vem, kaj ste sploh svoj nos vtikali v zadeve omenjene beračice. Se li ne da cela stvar morda tudi s krščanskega stališča najlepše opravičiti? Vi se zadržate v očeta župana, kateri je v imenu občine skoraj dva meseca pustil Barbare Stopar beraško mater v svinjaku, ki je pa tako zgrajen, da na polju ljudomilnosti od-

govarja vsem modernim zahtevam. Vi se v mislih zadržate prej kot ne tudi v gospoda Šmartinskega dušnega pastirja, ki omenjene beračice, ko je ležala na slami, ni nikdar obiskal, ali pri tem pa pozabite na to, da se cela zadeva tudi s krščanskega stališča najboljšje opravičiti da! — Le pogledite v sveto pismo: tam vidite svetopisemskega svetnika, starega Joba, in ta je že tudi ležal na gnoju, in s črepinjami si je strgal svoje rane, a bil je še mnogo na slabšem od Šmartinske beračice, ker niti zadostne odeje ni imel, da bi si bil pokrtil ž njo nagoto gobovega svojega telesa. In naš Izveličar, ali ni moral takoj prve ure svojega učlovečenja ležati v hlevu, in tudi On skoraj ni imel zadostne odeje, ki bi mu bila branila nežno telesce pred mrazom in hladom! Kaj hočete torej, nadležni Vi liberalci! V slučaju Šmartinske beračice ste se torej prav pošteno blamirali, in čuda ni, če se je radi Vas cele Šmartinske občine polastila prava in pristna ogorčenost, kakor se prodaja samo pri vrlim našem „Slovenu“, in sicer veder za piškavi oreh!

Pa Vas je tudi zaslužena kazen dohitela! Nekdaj ste v liberalni svoji nesramnosti in neumnosti proti prepotrebni škofovim zavodom hujevali s trditvijo, da bi naš gospod knezoškof bolje storil,

bilo niti gimnazija, na višji realki, pri javno nameščenih strokovnih učiteljih vprčo ravnatelja. Ti učitelji z ravnatelji imajo po besedilu večkrat omenjene naredbe pravico izdajati spričevala.

Nikjer pa ni rečeno, da imajo taka spričevala jednako veljavo s prej navedenimi. To je tudi samo po sebi umevno. Za silo se izkaže s takim spričevalom znanje jezika, nikakor pa ne v polni meri, kakor zahtevajo zakoni od državnih uradnikov in javnih notarjev.

Velika nevarnost je, da odločujejo pri taci izpitih v malih mestih postranski momenti in osebnostna znanja in da dotični strokovni profesorji ne morejo oddati povse neodvisno svojega mnenja. Nadalje je za izpite odmerjen čas in gradivo tako majhno, da izpraševalcu ni moči zadobiti točne sodbe o znanji izprašanega kandidata. Tudi se ne vrši izpit javno.

Znani so slučaj iz zadnjega časa, da so se taki izpiti vršili na višji realki vprčo ravnatelja, ki sam ni več slovenščine, dasi sta v dotičnem mestu dva srednješolska zavoda z ravnateljem, veščima slovenščine. Umevno je, da se kandidat, ki ima slabo vest glede svojega znanja, rad izogne popolnem slovenski komisiji. Isto tako jasno pa je iz besedila naredbe, da je take izpite polagati v prvi vrsti na gimnaziju, in le, če ga ni v istem kraju, na višji realki. Kake veljave je tako spričevalo, to prepuščamo sodbi vsacega razumnika.

Posledica taci spričeval pa je, da se odzivajo popolnem usposobljeni kompetentje pri oddaji služb, nesposobni in jezika nezmožni pa se nameščajo na podlagi takega polovičarskega znanja.

Pač imamo sredstvo, da se takemu polovičarstvu pride v okom. Organi, ki so poklicani pri imenovanjih staviti svoje predloge in prositeljem izdajati kvalifikacijo, imajo navadno vednost o jezikovni sposobnosti prosilcev. Toda razni oziri jih ovirajo govoriti o tem jasno in odločno navzgor.

Primeri se tudi, da tisti, ki stavijo predloge, sami niso zmožni jezika; kako veljavo ima njih izrek, tega nam ni treba povdarjati. Zakonite določbe pa so o tem glede državnih uradnikov do cela nedostatne.

Izmed novejših zakonov, ki se s tem vprašanjem bavijo, določa notarski red z dne 25. julija 1871 št. 79 drž. zak. v §-u 6 lit. e, da mora vsak prosilec za notarska mesta poleg drugih sposobnosti dokazati potrebno znanje deželni jezikov. To je zakonita zahteva, na katero se mora pravosodni minister ozirati pri imenovanju notarjev, ker bi se inace kršil zakon.

Že § 591. obč. drž. zak. piše, da morajo oporočne priče razumeti jezik zapustnika, sicer je oporoka neveljavna, ker je prisostvovala neveljavna priča. Med najvažnejše notarske posle pa spadajo po §-u 70. do incl. 74. cit. not. reda poslednje volje. To, kar se zahteva za veljavnost oporoke od navadne priče, zahtevati mora zakon od notarja. Ker pa je notar poklican sestaviti oporoko in jej dati pravno obliko javne listi, mora biti več popolnem dežel-

če bi obile darove svojega mehkega srca posvetil veliki hiralnici, v kateri bi neozdravljivi reveži — če tedaj ste morda mislili na šmartinsko beračico — iz cele dežele dobivali zavetišča, reveži, ki sedaj kakor živina umirajo v pozabljenih kotih. Rekli ste, da bi se pri takem početju kakor jeden eden združili vsi s svojim škofom, ter bi ga z ljubeznijo in dejanji podpirali! S tako pisavo ste se samo osmešili: take hiralnice ni prav nič treba, bi tudi preveč stala, sicer ne toliko, kot škofovi zavodi, pa vendar preveč! Ta Vaš argument proti škofovim zavodom ne velja nič, in da to celi svet sedaj sprevidi, zahvaliti se imate šmartinski beračici, ki Vas ni imela brigati, ki Vas pa še iz svojega groba tepe. Vprašanje velike hiralnice je na priprosti in najcenejši način rešeno po šmartinskih hlevih in svinjarih. In oče župan, ko sva se vračala od kočee Barbare Stopar, mi je z opravičenim ponosom pokazal še nekaj prav praktično izpeljanih — plotov, za kojimi se končno, če bi bili svinjaki in hlevi prenapolnjeni, še vedno da beraško umreti! S tem pa ostajam, gospod urednik, Vaš ogorčeni

Tinče Nazadnjak.

nemu jeziku in še celo poznati mora različna narečja, da stranke natančno in točno razume.

Isto velja glede sestave vseh drugih notarskih listin (vid §-e 62. do incl. 66. cit. zakona.)

V izključno slovenskih krajih je nameščati notarje, ki so popolnem vešč slovenščine, ker je drugače vsako uradovanje nemogoče in nezakonito; kajti v takih krajih ni sodno zaprišeženih tolmačev, katerih bi se notar lahko vedno posluževal. Sploh pa je uradovanje s tolmači le izjemoma dovoljeno.

Po notarjih, neveščih slovenščine, prišlo se je strankam največ nepotrebnih pravd in povzročala se je škoda, ki se ne da popraviti potom višje inštanice, kajti podpisana pogodba velja, naj je notar prav razumel stranke ali ne, ker je proti javni listini protidokaz jako težaven.

Radi tega zahteva § 12. not. reda, da mora imeti vsak notar, če je v okolišju njegovega sedeža več jezikov v navadi, potrdilo od nadsodišča, v katerem teh jezikov sme napravljati notarske listine. To potrdilo se mu odvzame, če, postavljajoč notarske listine, dela take pogreške, da se iz njih razvidi njegovo nezadostno znanje dotičnega jezika.

Tem bolje mora veljati to za čisto slovenske kraje, kjer je slovenščina izključno v navadi. Po smislu te določbe v takem kraju ne more biti nihče notar, ki jezika ni popolnem vešč v besedi in pisavi in ni tega v polni meri pred svojim imenovanjem dokazal.

Končno hočemo še razrešiti vprašanje, na kateri podlagi naj nadsodišče razsoja o potrebni jezikovni znanosti in od kod naj se o tem pouči pravosodni minister pri imenovanjih.

Nadsodišča in ministerstvo nimajo neposredne vednosti glede jezikovne zmožnosti notarskih kandidatov. Z notarskimi kandidati pridejo nadsodišča večinoma le jedenkrat v dotiko, pri notarskem izpitu za nekaj ur, potem pa jih ne vidijo več. Po starem civilnem postopanju imela so pa nadsodišča priliko prepričati se vsaj o sposobnosti notarjev na podlagi sodnih spisov, ki so jim došla kakor II. inštanici. Sedaj gredo pritožbe v izvenspornem postopanju, ki je kakor glavno polje notarjem pridržano, na deželna in okrožna sodišča, a v III. inštanici na najvišje sodišče. Vseled tega nimajo nadsodišča skoro nobene prilike razsojati o delovanju notarjev in notarskih kandidatov in nimajo prilike prepričati se o njihovem jezikovnem znanju in o drugih sposobnostih.

To je gotovo nedostatek, ki je na kvar nam posebno tam, kjer si moramo priboriti stopinjo za stopinjo na poti do ravnopravnosti.

Jedini poklicani organ je notarska zbornica. Ona ima v prvi vrsti v smislu not. reda nadzorstvo nad notarji in notarskimi kandidati. V mesebojnom obveščanju in z drugimi stanovskimi tovariši zadobe zbornični člani najpopolnejšo sodbo o vseh sposobnostih posameznih tovarišev, sodbo, katere deželna sodišča in nadsodišča ne morejo zadobiti, ker nimajo prilike osebnega obveščanja.

Radi tega je poklicana notarska zbornica po naredbi pravosodnega ministerstva z dne 31. oktobra 1878., števil. 9172 v prvi vrsti pregledati kvalifikacijsko tabelo in v svojem predlogu izreči se o sposobnosti prosilcev. Zbornica ima poklic, izreči se glede vseh sposobnosti in posebno o jezikovnem znanju kompetenta. Njeno mnenje je tembolj uvaževanja vredno, ker pozna potrebe naroda, navade in običaje ter vé, kateri jezik je v tem ali onem kraju izključno v rabi. Ona je poklicana vsako polovičarsko znanje slovenščine na podlagi dejstev, ki jej pri revizijah pridejo pred oči, konstatovati in se o celotnem dobrem ali slabem uradovanju in delovanju notarjev in notarskih kandidatov izreči ter o tem od slučaja posebno povodom namestitvenih predlogov obveščati nadsodišča in pravosodno ministerstvo.

Notarska zbornica je kakor avtonomno oblastvo navzgor in navzdol popolnem samostojna in neodvisna. Zbornica, koji je do tega, da v njenem okolišju nameščeni notarji na podlagi notarskega reda svoj posel uzorno opravljajo, bode strogo pazila na to, da vsi notarji znajo tudi popolnem jezik ljudstva, mej kojim so poklicani uradovati.

Take zbornice mnenje pa imej tudi veljavo. Njen izrek o sposobnosti in o jezikovni znanosti pač velja več, nego li na skrivnem in v naglici pridobljena spričevala; kajti opira se na dolgotrajna faktična opazovanja, katerih pa ne more ovreči nobeno, le za silo pridobljeno spričevalo.

Pravosodje izvršuje svoje naloge v praktičnem življenju, a v praktičnem življenju je treba, da ima vsak jurist jezik v popolni oblasti, kajti živa beseda, prav izpregovorjena in v pravem trenutku, zaleže več nego vse modrovanje potem, ko je prepozno. Kdor pa jezik sam težko lomi in se s težavo z ljudmi razume, spada tako malo na javno torišče pravosodja, kakor hromec na plesišče. „Slov. Pravnik.“

V Ljubljani, 11. marca.

K položaju.

Del deželnih zborov že posluje, 14. t. m. pa se skliče še ostali del, mej tem tudi češki deželni zbor, kar je za razvoj razmer posebno važno. „Narodni Listy“ pišejo, da se vlada moti, ako meni, da se bo deželni zbor bavil le z rešenjem najvažnejših finančnih in gospodarskih vprašanj. Letošnje deželnozborsko zasedanje mora poseči globoko in odločilno in uravnanje narodnih in političnih deželnih razmer, katere je povzročila nemška obstrukcija. Češki deželni zbor mora dobiti zopet nekdanjo svojo državno važnost, saj je ustvarila Češka v zvezi z Ogersko vso monarhijo ter je doslej še vedno plačevala največ krvnega in denarnega davka. V sedanji ponižanosti ne sme češki deželni zbor več ostati, in vlada mora letos popraviti to, kar je storila lani na škodo kraljevega češkega deželnega zbora. — „Politik“ piše temu do cela nasprotno: Ker se bode bodoče deželnozborsko zasedanje vsled abstinence nemških poslancev vzdržalo vseh političnih debat, bo imel deželni zbor dovolj časa baviti se z gospodarskimi, zlasti s finančnimi vprašanji. „Neues Wiener Journal“ se bavi že z bodočim državnozborskim zasedanjem, ki je postalo radi uredenja ogerskih razmer pereče vprašanje ter prinaša baje iz peresa odličnega člana gospodske zbornice situacijsko poročilo, ki pravi: Pred vsem pride nagodbeno vprašanje prav kmalu v tek. Iz govora pl. Szella posnemam, da misli ogersko ministerstvo prav resno na parlamentarno rešitev nagodbe. Tudi sem prepričan, da bo imel novi ogerski ministerski predsednik v kvotnem vprašanju drugačno taktiko kakor baron Banffy. Szell bode glede kvote stvil precizen predlog, in mislim, da se doseže brez posebne težave za Ogersko 35 odstotkov. Za nova pogajanja o kvoti se mora voliti nova avstrijska kvotna deputacija, zato pa se mora sestati državni zbor. Predno se to zgodi, mora imeti vlada poročstvo, da bode parlament resno posloval. Jezikovni konflikt se mora rešiti s formulo, ki bode Nemce zadovoljila, a ki Čehov ne bo gnala v obstrukcijo. To se more zgoditi s cesarsko naredbo na podlagi § 14., ta naredba se predloži državnemu zboru, s to novo naredbo pa bi se odpravile vse dosedanje jezikovne naredbe, ki so jedina ovira rednega parlamentarnega delovanja.

Macedonsko vprašanje

je prišlo te dni v razgovor v rumunski zbornici. Ministerski predsednik Sturdza je odgovoril na interpelacijo nekega konservativnega poslanca, ki se je pritoževal, da je položaj Rumunov v Macedoniji vedno slabši in neugodnejši kakor položaj Srbov in Bolgarov. Rumunska želi mir, je rekel Sturdza, in ohranitev status quo na Turškem. Postopajmo torej odkrito in vedno v soglasju s sultanom, kateri mora verjeti, da so macedonski Rumuni njegovi najzvestejši in najboljši državljani. Ako se delajo macedonskim Rumunom težave, so tega krivi le drugi sodeželani, katerih spletke se morajo Rumuni ubraniti s pomočjo sultana. Organizacija Rumunov v Macedoniji se ne sme voditi iz Bukarešta, nego iz Carigrada. — Ta govor Sturdze pojasnjuje bengalično tužni položaj v Macedoniji. Rumuni in Turki so proti Srbom in Bolgarom, kateri vzpričo tega dejstva ne morejo doseči ničesar zadovoljujočega. Prijaznost Rumunije s Turčijo morajo plačevati Srbi in Bolgari sila drago!

Mejnarodna mirovna konferenca.

Listi poročajo, da se bo vršila ta konferenca v Haagu 18. maja in naslednje dni. Rusijo bo zastopal njen najstarejši poslanik, pl. Staal v Londonu. Staal se je branil težke naloge, toda car je hotel, da prevzame

zastopstvo Rusije, ker uživa Staal v Londonu največje simpatije. Predsednik konferenci bo znanjski minister Nizozemske, de Beaufort.

Shod spodnještajerskega učiteljstva v Celju.

Mej najvažnejše pojave vsega javnega življenja v naši državi spada krepko učiteljsko gibanje, katero nima samo specialnega in stanovskega pomena, nego je v svojih posledicah velikega kulturnega in političnega pomena. Od socialnega in materialnega položaja učiteljstva, od omike in samostojnosti učitelja je odvisna veljava šole, in zato smo mi vselej z iskrenimi simpatijami podpirali slovensko učiteljstvo v vseh njegovih prizadevanjih, kajti dobro šolstvo je jedino jamstvo boljše bodočnosti narodovi.

V sedanji fazi učiteljskega gibanja je materialni položaj učiteljskega stanu najnujnejša zadeva. Učiteljstvo v celi državi je v tem oziru solidarno in mi smo solidarni z njim.

Na Štajerskem pride regulacija učiteljskih prav v sedanjem zasedanju dežel. zbora na vrsto. To je dalo štajerskim učiteljem povod, da so na shodih formulirali svoje zahteve. Spodnještajersko učiteljstvo je imelo svoj shod v četrtek v Celju in soglasno se je priznalo, da tako impozantnega shoda na Spodnještajerskem še ni bilo, da na Štajerskem še nikdar ni bilo toliko slovenske inteligence zbrane, kakor v četrtek v „Narodnem domu“ v Celju. Shoda, ki je bil omejen na povabljenost, se je udeležilo nad 500 izkazanih učiteljev in učiteljic iz vseh krajev južne Štajerske.

Na shod so bili povabljeni vsi štajerski državni in deželni poslanci, vsi okrajni šolski nadzorniki in uredništva vseh slovenskih časopisov. Od poslancev so došli dr. Dečko, dr. Gregorec, dr. Srnec in Vošnjak, ostali pa so se odklovali po svoji odsotnosti. Še lepše so uganili okraj. šolski nadzorniki. Prišel je eden sam, drugi pa so ostali lepo doma, kakor da jih želje in zahteve učiteljstva čisto nič ne brigajo. Izmed časopisov so bili zastopani „Slov. Narod“, „Domovina“ in „Slov. Gospodar“.

Shod je otvoril sklicatelj g. Knaflič s primernim ogovorom, v katerem je pozdravil navzočne poslance, jedinega šolskega nadzornika g. Vrečka, kateremu je učiteljstvo priredilo burno ovacijo, kakor je viharno in demonstrativno pritrdjevalo govornikovim besedam, da odsotni okr. šolski nadzorniki ne čutijo z učiteljstvom, da so brezčutni birokratje — in konečno tudi vse udeležnike.

V predsedništvo shoda so bili izvoljeni: predsednikom g. Praprotnik, I. podpredsednikom g. Kavkler, II. podpredsednikom g. Lasbacher, za zapisničarje pa gg.: Porekar, Rajš in Schmoranzner.

Predsednik g. Praprotnik je otvoril zborovanje s kratkim pozdravom, kateri je končal s trikratnimi živio-klici cesarju, na kar je bilo sklenjeno, po predlogu g. Černeja, izraziti cesarju brzojavnim potom udanost spodnještajerskega učiteljstva.

O pomenu učiteljstva v šoli in zunaj šole je poročal g. R. Knaflič. Naslikal je učiteljevo delovanje v šoli in zunaj. Učitelj je podoben skrbnemu vrtnarju. V šoli je dušni zdravnik otrok, njih dušni oče in dušna mati. Potrebna mu je najpopolnejša avtoriteta v šoli in zagradelj se ustavlja učiteljstvo vsaki nakani, katera bi hotela šolo podrediti kakemu drugemu stanu. Učitelj je tudi luč narodne zavesti, kakršna je šola, takšen je narod in kdor ima šolo, ta ima bodočnost in — ob vihnem pritrdjevanju vsega zbora dostavil je govornik — mi slovenski učitelji ne bomo nikdar dovolili, da bi se slovenskemu narodu šola od-tujila! Govornik je tudi popisal učiteljevo delovanje zunaj šole ter sploh podal jasno in točno sliko velikih nalog, katere ima učitelj v življenju.

A kakšno je plačilo za vse to tako važno in težavno delo? O tem je poročal g. V. Strmšek, čegar zanimivega govora poglobitni del prihodnjim in kateri je nasvetoval naslednjo soglasno vsprejeto resolucijo:

„Dne 9. marca 1899. l. v Celju zbrano učiteljstvo zahteva, da se mu z ozirom na njegovo važnost v človeški družbi in njega

Dalje v prilogi.

stanovsko naobrazbo pripozna plača, kakršno imajo uradniki XI.—IX. činovnega reda za ljudskošolske in od X.—VIII. činovnega reda za meščanskošolske učitelje; — da se pripozna učiteljem, ki imajo samo zrelostni izpit, eksistenčni minimum, to je letnih 600 gld.; — da se torej odpravi krajevni in uvede osebni plačilni sistem, krajevne razlike se pa naj poravnajo s posebnimi dokladi in končno, da se o tej naši zadevi razpravlja in sklepa v letošnjem zasedanju dež. zbora ter se dotičnim sklepom da veljava že s 1. prosincem t. l.

Dodatno k poročilu g. Strmšeka je govoril g. Praprotnik o stranskih opravkih, katere prevzemajo učitelji, da se zamorejo preživeti. Seveda jih prevzemajo samo, ako jih dobe. Orgljarstvo je jedini stranski opravke, kateri je primeren za učitelstvo, vsi drugi ga ovirajo v izvrševanju prevzetih dolžnostij ali vsaj v spolnjevanju svoje naobrazbe. Občinsko tajništvo je premnogokrat uzrok, da nastanejo prepiri, kar škoduje šoli in učitelstvu, ter daje učiteljem jako mnogo opravka. Nekateri učitelji pa so vsled pičlih dohodkov prisiljeni, ukvarjati se tudi še z drugimi posli. Tako se nahajajo učitelji, ki so trgovci. Neki učitelj je bil trafikant. V šoli je moral biti proti kadenju, a ko bi bil zunaj šole zastopal svoje interese, bi bil prišel v nasprotje s svojimi stanovskimi dolžnostmi. Drug učitelj je bil mesogled in so ga ljudje celo iz šole klicali, kadar so klali; neki tretji učitelj pa je napravil celo žganjarijo. Postranski opravki so nasprotni šolskim zakonom, ali učitelj je vsled slabe plače prisiljen, da se jih oprime, ker sicer ne more živeti. Ko je bil cesar svoj čas v Gradcu, je rekel: Kar učitelji store, je res ogromno. S temi priznanimi uspehi pa učiteljski dohodki niso v nobeni primeri. Nemoralno je, vabiti ljudi v stan, kjer jih čaka težko delo in pomankanje.

V imenu slovenskih deželnih poslancev je dež. glavarja namestnik g. dr. Srnec izjavil, da poslanci popolnoma priznavajo opravičenost učiteljskih zahtev. Govornik je pojasnil kakšen načrt regulacij učiteljskih plač je dež. odbor štajerski pripravil, in je izjavil, da inicijativa za premembo tega načrta ne more izhajati od slovenskih poslancev, ker bi bila s tem vsa akcija pokopana, kajti nemška večina se upre vsemu, kar nasvetujejo slovenski poslanci. Slednji bodo zategadelj postopali praktično in iskali doseči, kar se doseči da. Za letošnje odpravijo vsaj glavni nedostatki, a bržčas bo veljal še za naprej krajevni sistem, ker to hoče dež. odbor. To bo seveda na škodo učitelstva na Sp. Štajerskem, katero se tudi sedaj od strani merodajnih oblastev zapostavlja, kakor je sploh v Gradcu načelo, Sp. Štajar kar mogoče izkoristiti in iz njega iztisniti kolikor mogoče denarja, storiti pa zanj, kar se da malo. To svedoči šolske in cestne razmere.

Tretji poročevalec je bil g. Schmoranz, kateri je kratkem in korenitem utemeljevanju nasvetoval več resolucij, ki so bile po kratki debati z nekaterimi premembami sprejete. Odobrene resolucije se glase:

Država naj prispeva deželam k ljudskošolskim potrebščinam; uvedba modernim pravnim nazorom ustrezajočega disciplinarnega zakona za učitelstvo na Štajerskem je nujno potrebna. Tajna kvalifikacija je demoralizujoča, in tudi kvarna učiteljevemu ugledu, naj se torej odpravi. Protestuje se proti uredbi, da bi šolski voditelj kvalifikoval podrejeno učitelstvo, ker bi to bilo na kvar kolegialnosti.

V debato o teh resolucijah je posegel tudi dr. poslanec dr. Gregorec, kateri je priznal, da na Štajerskem še ni bilo takega shoda slovenske inteligence kakor je ta učiteljski shod. To je uspeh, na katerem je učitelstvu od srca čestitati. Govornik je opozarjal, da v Gradcu in v Celovcu sedaj za Slovence ni pravice. Ako bi bila ljudska šola državna, bi bilo najbrž bolje, nego je sedaj, in bi se koroški Slovenci mogli rešiti. Na vsak način pa bo država morala pač kaj storiti za ljudsko šolstvo, kajti bremena so postala za dežele neznošna. Govornik je štajerskemu učitelstvu zaklical: „Živio“ — kateri klic je našel gromovit odmev.

O vprašanju, ali je opravičeno, dati učiteljem le 80% plače učiteljev, je poročala gosp. A. Štupca in po prebrčevalnem utemeljevanju nasvetovala naslednji resoluciji:

1. Shod spodnještajerskega učiteljskega v Celju prosi, naj se deželni zbor pri ureditvi učiteljskih plač ravna po načelu „jednake dolžnosti — jednake pravice“ ter odmeri učiteljem jednake plače, kakor učiteljem. — 2. Naj preveliki naraščaj učiteljc omeji s tem, da se zniža postavno število učiteljskih pripravljank.

Druga resolucija je bila po kratki razpravi sprejemljena, naj se pri sprejemanju kandidatinj jemlje v prvi vrsti ozir na učiteljske hčere.

Končno so bile sprejete po gospej M. Kropli nasvetovane resolucije:

1. Učiteljice ročnih del na ljudskih in meščanskih šolah, ki so formalno vsposobljene, naj se nastavijo definitivno in naj imajo pravico do pokojnine. Začetna plača učiteljic ročnih del naj znaša na ljudskih šolah 300 gld., na meščanskih šolah 400 gld.; pomikanje do višjih dohodkov naj se uredi tako, da dobe te učiteljice po zvršenem 35letnem delovanju na ljudskih šolah 500 gld., na meščanskih šolah pa 600 gld. pokojnine.

Končno sta bila sprejeta predloga g. Porekarja, naj dež. poslanec in namestnik dež. glavarja izroči sprejete resolucije dež. odboru, in naj se celjskemu učiteljskemu društvu za priprave za ta shod, celjskim Slovincem pa za prepustitev najlepših prostorov za zborovanje izreče zahvala.

S tem je bil ta lepi shod končan, in ga je predsednik g. Praprotnik zaključil s krepkim ogovorom, v katerem je zlasti povdarjal, da doseže učitelstvo sčasoma vse svoje želje, ako se bo vedno ravnalo po načelu: Vsi za jednega — jeden za vse.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. marca.

— **Osebnosti.** Pristav glavne tabačne tovarne v Ljubljani g. Josip Pros je imenovan kontrolorjem v Pisku na Češkem. — Poštni koncipist v Gradcu gosp. Mihael Cinlich je imenovan poštним komisarjem v Trstu.

— **Župan Hrovatin proti „Slovincu“.** Glasilo katoliške stranke priobčilo je dolgo poročilo o zadnji porotniški razpravi. Da je to poročilo pred vsem žareča reklama za dr. Šušteršičevo pisarno, nas malo briga. To je stvar okusa, kojeja pri „Slovincu“ „juristih“ itak ne nahajaj mnogo. Poročilo samo pa je naravnost lažljivo, ker se porotna razprava klerikalnemu svetu nekako tako opisuje, kakor, da se je duhovnikom in redakterjem okrog „Slovenca“ posrečilo, dognati resnico svojih prvotnih obdolžitev. S tem poročilom je tožena gospoda, da si vsak dan krščansko ljubezen na jeziku nosi, očitno pokazala, da ji je strast, političnega nasprotnika na zasebni časti objesti, prirojena. Bilo bi pač brezvspešno, tem duhovnikom, ki sede v redakciji „Slovenca“, na tem polju kake pridige napravljati; kar se častikraje tiče, bili so zamorci, in zamorci hočejo ostati, če tudi vsaki dan v roko jemljejo našega Odrešenika, ki je učil: ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe! Mi teh zamorcev torej ne bodemo prali. Kratko in objektivno hočemo stvar razložiti, ker bi se drugače temu ali onemu rodila misel, da nam je „Slovenec“ poročilo sapo zaprl, in da je morda le kaj resnice na tem, kar je po božni lažnjivec v svojem listu trobil. „Slovenec“ priobčil je — prej kot ne vsled vpliva famoznega Vipavskega dekana, dnevno vest, da so v Vipavi mogotci, ki imajo oblast v rokah, ki pa pri tem take reči uganjajo, da bi jih bil povsod drugod zgrabil državni pravdnik, in da bi jih tudi v Vipavi moral zgrabiti, če bi ne mižal. Ta dnevna vest očita obče spoštovanemu in po celi Vipavski dovisoko čislane mu vipavskemu županu, da je svojo občino goljufal pri računih, pri občinskih taksah in pri gospodarstvu z občinskimi gozdovi, tako da bi ga bil moral državni pravdnik že davno pograbit, če bi se v Vipavi nalašč slepega ne delal! To se je očitalo poštenemu možu, in gospodje pri „Slovincu“ so imeli mal trenotek kesanja, da so hoteli — kakor priznajo sami — v svojem listu vse, kar so gosp. Hrovatinu očitali, preklicati, ter tako priznati, da so res lagali! To kesanje pa je hitro prešlo, in sedaj, ko se jim nekaj mesecev ni bati porotnikov, se delajo, kakor bi bila zadnja razprava nekaj vsega, kojeja so oni dosegli. Smešno! Ravno nasprotno!

Celi dokaz resnice, v kolikor se je dru. Šušteršiču posrečil, obstojal je v tem, da je pričal Andlovce izjavil, da mu je nekdo pravil, da se je vipavski gozdni čuvaj baje pri neki priliki izrazil, da je na povelje župana dal jedno hojo nekemu revežu! Ta uboga hoja je vse, in „Slov.“ pozivlja drž. pravdnika, da naj obesi na njo vipavskega župana! Ravno, ker je dr. Šušteršič videl, da mu priča Andlovce ne more prav nič koristiti, skoval je ob roki agrarnega akta svoj predlog, ki pač ni imel drugega namena, nego stvar zavleči, ter jo tirati pred druge porotnike. Ali ta prozorni maneuver se ne bode posrečil, ker bode tudi druga razprava doglala, da „Slovenec“ še nikomur na tako pregrešen in ostuden način ni kradel časti, kakor jo je kradel vipavskemu županu!

— **Volilci Št. Jakobskega okraja** vabijo se na sestanek, ki bode 12. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Virantu“. Vstop dovoljen je le proti izkazu vabila na ime. Razgovor o kandidatih za prihodnje volitve v mestni zastop.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Že dolgo vrsto let se ni pripetilo na slovenskem odru, da bi se morala izvirna drama slovenska na vsestransko zahtevanje občinstva igrati v sezoni trikrat, kakor se bo zgodilo jutri z Jurčič-Kersnik-Govčkarjevimi „Rokovnjači“. Živo zanimanje najširšega občinstva, zlasti pa naših rojakov z dežele za izvirno narodno igro je najveselejše znamenje, zajedno odločen migljaj našim pisateljem, na katerem koncu treba začeti orati slovensko dram. ledino. — V torek, 14. t. m. pozdravimo na našem odru zopet ljubega gosta-rojaka, gospoda Ignacija Borštnika v ulogi Derblaya v Ohnetovem „Fužinarju“. — Za Prešernov večer dne 20. t. m., ko bo zajedna zaključna predstava letošnje sezone, se delajo že velike priprave. Poleg del dr. Prešerna in Josipa Stritarja se uprizori tudi še neobjavljen izvirni spis veleodličnega slovenskega pesnika, katero delo je zajeto iz Prešernove dobe.

— **Slovensko gledališče.** Ta „Trubadur!“ Mej vsemi operami, kolikor jih vzmore naš repertoar, zavzema prvo mesto: nobene opere še niso tolikokrat peli kakor „Trubadurja“. Vanj je ulil mojster Verdi svojo mladost, vse razkošje ustvarjalčevega svojega duha. To oboje je pridobilo „Trubadurju“ ime in slavo, ki se širi od ust do ust... Toda „Trubadurja“ poznamo tako dobro, da nam nehoté zaigrajo glasilke, kadar ga poslušamo v gledališču, lep je in vedno mlad, in kadar nam govori, nam ugaja, a ne ogreje nas, ne razvname nas. Predobro ga že poznamo, in vsa sredstva, s katerimi je svoje dni razburjal duše in vnel kri, so se mu že obrabila. Živi ob popularnosti in dobrem imenu, ki si ga je pridobil pred leti. Sinoči ni privabil v gledališče mnogobrojnega občinstva on, nego privabila ga je gdč. Radkiewicz, ki je slavila svoj častni večer. Da je gdč. Radkiewicz priljubljena pevka, to je dokazal hrupni aplavz, ki jo je ž njim sinoči pozdravilo občinstvo precej pri prvem nastopu. Pa ne samo to! Izza vseh kulis so ji nosili vence in cvetice, iz lož pa so se vsuli nanjo duhteči cvetovi, poviti v šopke — bila je torej odlikovana s cvetočim pozdravom. Da pa je gdč. Radkiewicz tudi izvrstna pevka, to smo imeli priliko prav obilokrat povdarjati in ravno v ulogi Azucene (ob prvem nastopu v „Trubadurju“) smo ocenili nje umetniške zmožnosti toli natanko, da bi ponavljali danes samega sebe, če bi pisali o njeni ulogi obširneje. Rečemo v kratkih besedah, da je gdč. Radkiewicz tudi sinoči sijajno pela in igrala ter se tako najlepše izkazala hvaležno onim simpatijam, ki jih uživa mej gledališkim občinstvom. Ob sebi se umeje, da ji je občinstvo pri taki priliki in ob tako umetniškem petju ves večer ploskalo. Poleg gdč. Radkiewicz se je najbolj odlikoval g. Noll, katerega grof Luno je izmed najizbornejših njegovih ulog. Takisto izvrstno je pel g. Rašković, ki je žel v tretjem dejanju posebno pohvalo za lepo petje. Jako nam je ugajala tudi gdč. Stropnická, ki je bila prav izborna disponirana. Presrečno je pela v prvem dejanju: čustveno, izrazovito ji je zvenelo petje tudi v zadnjem dejanju, ter je poleg tega jako lepo igrala. Tudi zbor je bil boljši nego v „Faustu“, a pozna se, da se je njegovo število že precej skrótilo. Popolniti ga bo treba s krepkimi, svežimi glasovi.

— **Učitelji in konsumna društva.** „Učit. Tovariš“ piše: Poroča se nam, da se utikajo nekateri učitelji na deželi v konsumna društva. Dotičniki so zelo kratkovidni, da ne sprevidijo, kam merijo ta društva. Moke za učiteljski kruh ne prodajajo v teh konsumnih društvih, in kdor jih podpira karkoli že, je podoben onemu, ki je sekal tisto vejo, na kateri je stal. Podpirajmo trgovce in obrtnike; ti so učiteljski prijatelji, ne pa gospodarji konsumnih društev. Torej pozor!

— **Nemški nacionalci, laški delavci in — „Slovensko zidarsko in tesarsko društvo“.** Ljubljanski pohajkovelec nam piše: Wolfvci in Schönerejanci v pisarni „Kranjske stavbne družbe“ obetajo, da bodo tudi letos laške delavce „brnili“ pred — slovenskim „gsindelom“, in če nastane kakšno sovraštvo med temi delavci, bodo zopet denuncirali pri drž. pravdnictvu Slovence kakor so jih lani, da še zdaj dotična preiskava ni v kraju. Gosp. Dzinsky je zdaj ničla proti Wolfvcem pri „kranjski stavbni družbi“. Svetujemo vsem skupaj, naj bodo lepo mirni, in če jim preskrbimo ledene pokladbe za njih vročinsko bolezen v obliki mičnih razkritij, na primer o — „tramih“!!

— **Le črevlje sodi naj kopitar!** Iz pekovskih krogov se nam piše: Jako iznenadeni smo bili s „Slovenčevim“ odgovorom v št. 53, na naš dopis v št. 52 „Slovenskega Naroda“. Uredništvo „Slovenca“ trdi v odgovoru, da z dopisom g. prefekta V. Podgorca v Celovcu ni napadalo kranjskih pekov, in da vsled tega tudi nima ničesar preklicati. Vsak razsodni in trezni bralec imenovanih dopisov je lahko izprevidel, da so bili isti naperjeni proti vsem pekom brez izjeme, ergo tudi proti kranjskim. Cel dopis je bil poln lažij in obrekovanj ter očitno pisan z zlobnim namenom, pekoma sploh škodovati. Nečemo se sicer s „Slovincem“ o tej stvari dalje v polemiko spuščati, samo g. urednika pri tej priliki opozarjam, da prihodnjič dopise g. prefekta V. Podgorca, in sploh vse jednake dopise z večjo pozornostjo prebere, predno se v listu priobčijo, in da jednakih, kakor so bili v št. 42. in 43. pod imenom „Naš vsakdanji kruh“ priobčeni, in kateri imajo očitiden namen, gotovim obrtnikom škodovati, sploh ne priobči. G. prefekta V. Podgorca pa še jedenkrat pozovemo, naj svoje nesramno in laži polno pisarjenje, posebno pa še trditev, da peki testo z nogami premešavajo, prekliče, eventualno dokaže, ter si s tem ponudeno svoto 500 kron, katera mu je še vedno na razpolaganje, zasluži. V slučaju pa, da svojega pisarjenja, in s tem vsem, ne samo kranjskim, pekoma storjene krivice ne prekliče v „Slovincu“ ali „Slovenskem Narodu“, ga tukaj še jedenkrat očitno imenujemo nevedneža in lažnika.

— **Umrl** je včeraj občespoštovani ljubljanski meščan in bivši veletržec gosp. Luka Tavčar, tast nepozabnega Janka Kersnika. Pokojnik, vedno zvest naroden mož, je dosegel starost 80 let. Pogreb bode jutri ob 5. uri popoldne. Bodi vrlemu možu časten spomin!

— **Promocija.** V sredo, dne 15. t. m. bo na graškem vseučilišču med gospod. Rado Frlan promoviran doktorjem vsega zdravilstva. Iskreno čestitamo!

— **Letošnja pomlad in stavbna sezona** se kmalu pričeta. Lastovk sicer še ni tukaj, pač pa pohajajo že po mestu tuji delavci — Furlani in Italijani, ter ogledujejo stavbe in stavbne prostore. Letos bo stavbno gibanje v Ljubljani nekoliko živahnješe, ker se bodo gradile nekatere velike javne stavbe in pa, ker se bo pokazala regulacija mesta v nekaterih delih v novem stadiju. Da je po nekod že nujno potrebna, še povdarjati ni treba. O napredku stavbenih del poročali bomo sproti.

— **Podiranje poslopij.** Oroslov Dolenčeva hiša na Žabjaku št. 3 je malone do cela podrta. Podiranje ostalih odkupljenih hiš naglo napreduje.

— **„Sv. Gregor je tu!“** V grmičevju na ljubljanskem Gradu in po Golovških goščavah se oglašajo že zaljubljeni kos, po drevoredih in vrtovih pa že poskuša ščinkovec svoj „grču“. Da, da, jutri je — sv. Gregor!

— **Vremenska prognoza dunajske centrale** se glasi za prihodnje dni: Višja temperatura, jasno vreme in malo vetra v naših krajih.

— **Iz Zagorja na Plivki** se nam piše: V „Slovincu“ z dne 22. februarja bil je

dopis iz „Osilnice ob Kolpi“, v katerem se poroča, da je podelil Nj. Veličanstvo cesar tamošnjemu županu gosp. Josipu Ožura zaslužni križec. V tem dopisu imenuje se g. J. Ožura tudi „starosta krajskih županov“. To pa ni istina, ker kakor smo izvedeli, županuje naš župan g. Matija Fatur štiri leta dlje, kakor g. J. Ožura. Slednji županuje od l. 1870, g. Matija Fatur pa že od l. 1866. nepretrgoma. Kakor razvidno tedaj, se ne more zvati g. J. Ožura „starosta“. Vsakemu svoje!

— **Izvenakad. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu** občni zbor ne bo 11. t. m., ampak dne 13. t. m. v restavraciji g. Kaubeta (Heinrichstrasse 8.)

— **Šoštanjski nemškutarji** bruhajo žveplo, odkar je izvoljen za zdravnika bolniške blagajne g. dr. Drag. Chloupek, zaveden in odločen Slovan. Dobil pa je to mesto le, ker je ponudil najmanjšo zahtevo. Vendar renegati ne morejo preboleti, da ne bo več njihov pristaš molzel slov. denarja pri blagajni, potem pa tudi „Südmarke“ ne več tako kavalirsko podpiral. Grozijo celo, da si ustanovijo lastno bolniško blagajno. Toda le pazno in polagoma gospodje Gaude, Hauke, Orel, Breschnigg, Werbnigg, Petsch nigg itd. z vašim skrivnim generalom, da se ob lastnem meču ne urežete!

— **Shod županov in zastopnikov** občin Gornjesavinjske in Zadrenske doline bil je zadnje nedelje v Gornjemgradu. Razpravljalo se je o korakih, ki se naj storijo glede zgradbe železnice iz Rečiške vasi skozi Mozirje, Gornjigrad v Kamnik.

— **Podzemski čudež.** V Rihenbergu na Goriškem so našli zelo veliko podzemsko jamo, ki baje skoraj dosega Postojnsko jamo. Ker je vhod do nje zožen, mislijo istega pustiti prijatelji narave razširiti.

— **„Knjiga krojaštva“.** G. M. Kunc prosil nas je objaviti, da izide druga izdaja omenjene knjige z nad 100 novimi podobami in vzorci v nemškem jeziku čez 14 dni, slovenska izdaja pa koncem meseca aprila. Ker so prve izdaje popolnoma pošle, naj blagovoliijo naročniki dotlej potpeti.

— **Najnovejša vrste žepna ura** je razstavljena pri urarju Črnetu v Zvezdi.

* **Nesreče na morju.** Iz Sebastopolja poročajo, da so se vsled silnih viharjev prihodile na Črnem morju velike nesreče. Pri Potiju je vrglo dva angleška parnika na obal. Turški parnik, ki je bil namenjen v Carigrad in pa še neki drugi parnik, kateri je plul v Theodosio, sta se potopila. — Tudi iz New-Yorka poročajo, da se je na poti v Filadelfijo potopil neki parnik. Jednajst oseb je utonilo, drugi so se rešili na nemški parnik „Albano“.

* **Grofičin roman.** Bivši sodnijski kancelist Julij Marton se je seznanil v neki dunajski slaščičarni za dame z madjarsko grofico Rozo Mezey, ki je prišla na Dunaj zato, da najde odvetnika, ki bi napravil obtožnico proti njenemu možu in prosil za razločitev zakona. Marton je dejal grofici, da opravi ta posel sam boljše kakor vsak odvetnik, in grofica mu je dala potrebne informacije. Že čez nekaj dni ji je prinesel pismeno razsodbo ogerskega sodišča, s čimer se ugaja grofici želji, t. j. se razloči njen zakon. Zajedno je sporočil kancelist veseli grofici, da je proti razsodbi njen soprog vložil ugovor. Grofica je rada plačala vse stroške, katere ji je naštel kancelist ter je bila jako zadovoljna, ko je bil grofov vtok odbit. Nato se je hotela grofica omožiti s svojim prijateljem izza mladih let, z nekim uradnikom na Dunaju, s katerim je hotela živeti na svojem ogerskem posestvu. Kar je dobila vest, da je Marton v Budapešti zaprt radi ponarejanja uradnih listin. Kmalu je dognala, da so bile vse njene „razsodbe“ ponarejene in da je ves denar za stroške spravil Marton sam. Uboga grofica je od žalosti zblaznela ter so jo morali odvesti v zavod za blaznike. Ločiti se je hotela za to, ker je hotela ostati grofica, dočim je bil njen mož — plebejec. Mož za vse spletke žene ni vedel ničesar.

Telefonična in brzojavna poročila.

Klerikalna trdnjava — padla. Ilirska Bistrica 11. marca. Pri občinskih volitvah v Trnovem je zmagala narodna stranka. Izvolje-

nih je 16 odbornikov narodne stranke in 10 Rudolfovih pristašev.

Thun in Nemci.

Dunaj, 11. marca. Miinisterski predsednik grof Thun se je vrnil iz Prage in je že dopoldne poročal cesarju o „uspehu“ svojih posredovanj. Bržčas se skliče še danes seja ministerskega sveta.

Dunaj, 11. marca. Nemška napredna stranka je obelodanila komunike, kjer pravi: Poroča se, da hoče vlada s § 14. rešiti jezikovno vprašanje na Češkem in sicer na podlagi nemških zahtev, katere pa je le vsled indiskrecije izvedela. Stranka ni s to akcijo v nobeni zvezi in ostane zvesta dosedanjim taktiki, vsled katere je jezikovno vprašanje na Češkem državno vprašanje in se more rešiti samo dogovorno z vsemi nemškimi opozicijskimi strankami.

Dunaj, 11. marca. Občna sodba je, da je grof Thun v Pragi učakal poraz. Tudi popolnoma neinteresovani krogi se čudijo vladni potrpežljivosti in priznavajo, da ima „Arb. Ztg.“ popolnoma prav, ko pravi: Thun je šel v Prago in je hotel dati Nemcem vse, kar so oni sami zahtevali — a Nemci tega niso marali sprejeti. „Fremdenblatt“ pravi: Konferenca grofa Thuna s političnimi voditelji v Pragi, zlasti s Schlesingerjem so velikega pomena. Iz komunikeja nemške napredne stranke je razvidno, da soglašajo vladni načrt za uredbo jezikovnega vprašanja na Češkem z laboratorom, kateri so nemški referentje sami izdelali, in zato je postopanje nemških strank težko umeti.

Novi volilni red za dunajsko mestno občino.

Dunaj 11. marca. Župan Lueger je danes obč. svetu predložil nov volilni in občinski red. Obč. svetnikov bo 138. Ustanovi se nov okraj Brigittenau in odpravi se mestni svet. Volilno pravico imajo vsi, ki bivajo 5 let na Dunaju in so 24 let stari. Izvoljen more biti vsak volilec, ako je star 30 let. Določbe zastran izključenja obč. svetnikov od sej so jako obširne. Kdor se izključenju upre izgubi mandat, in dve leti ne more biti več izvoljen. Županu daje novi red uprav neverjetne pravice glede obč. volitev, meščanom pa se nalaga nova dolžnost, v prisegi morajo namreč obljubiti, da bodo z vsemi možimi varovali nemški značaj dunajskega mesta.

Praga 11. marca. „Prager Tagblatt“ pravi, da izvrši vlada svoj namen, ne meneč se, če je strankam všeč ali ne. Sila je bila vedno prvi zakonodajalec in sila velevala, da se mora ohraniti tista podlaga v državi, na kateri je zgrajena trozveža.

Samomor ravnatelja gališke kreditne banke.

Lvov 11. marca. Uzrok samomoru ravnatelja gališke kreditne banke Kržižanowskega so maloverzacije. Kržižanowski je zapustil pismo, v katerem je natančno navedel vse malverzacije ki so se zgodile. To pismo je našel notar pri popisovanju zapuščine in ga v navzočnosti deželnega maršala grofa Badenija glasno prečital. V pismu pravi Kržižanowski, da ni on kriv, ampak da ga je zapeljal satanski ... (tu sledi ime višjega funkcionarja kreditne banke, ki je tudi član znamenite državne korporacije), ki je uplival na banko za hrbtom ravnatelja.

Lvov 11. marca. Uložniki so na kreditno banko napravili run. Banka izplačuje točno vse vloge do zneska 200 gl., pri večjih vlogah zahteva, da se morajo v smislu pravil odpovedati.

Lvov 11. marca. Predsednik nadzorovalnega odseka kreditne banke, knez Sapieha je izjavil, da sam osebno prevzame garancijo za vse vloge. Kreditna banka ima rezervnega fonda pol milijona goldinarjev. Delniški kapital znaša jeden milijon, hranilne vloge 16 milijona gl.

Lvov 11. marca. Kržižanowski je pred smrtjo odposlal več pisem, v katerih je razložil vzrok samomoru. Pisal je tudi neki gospe Marek, pri kateri sta njegovi hčeri na stanovanju. Tudi v teh pismih zatrjuje, da ni kriv, da so krivi drugi. Ljudska govorica dolži člana gospodske družnice M., da je tisti, katerega ima Kržižanowski v mislih.

Lakote umrl.

Rim 11. marca. V Kaserti je učitelj jezikov, Avanzo, v pravem pomenu besede vsled lakote umrl.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Tončika Rupert v Krškem 11 K, in sicer v veseli družbi pri Zenerju nabranih 6 K 52 vin. in prispevek „Tausendkünstlerja“ 4 K 48 vin. — Vesela družba zbrana pri „Fani“ v Idriji 2 K. — Gdčna Miška Razinger nabrala pri „Katrineku“ v Lescah 2 K. — G. Pavel Jerob, c. kr. žel. uradnik v Podnartu 2 K, nabrane v veseli družbi pri „Mini“. — Skupaj 17 K. — Živel rodoljubni nabiralki in nabiralcu in vsi darovalci!

Za Prešernov spomenik: Gdčna Miška Razinger pri „Katrineku“ v Lescah nabrala 8 K 86 vin. — G. Jožef Tratar, učitelj pri Sv. Katarini pri Trbovljah, nabral v veseli družbi „za ljubezen“, 4 K. — Skupaj 12 K 86 vin. — Živela rodoljubna nabiralka in nabiralec in darovalci!

Poslano.

Engro Brodowsky (Estado de Sao Paulo) (Linha Mogyana) (Brazil.) 20. novembra 1898.

Prekoračil sem že mnogo sveta, ter poskusil živeti med raznimi in raznovrstnimi ljudmi. Obžalujem pa, da sem baš pri svojem rojaku doživel britko skušnjo. Brazilija je sicer poznata, po vsej Evropi, da njeno napredovanje ni najboljšje; vendar je v nekaterih ozirih še prebogata za naše Slovence. Veliko naših bratov pride po siromašni poti v Brazilijo, da si zasluži kak krajcar, ter vsak po svojem rokodelstvu in umetnosti si zasluži več ali manj. Nekaterim rojakom pa, kateri si prislužijo kak krajcar, raste takoj ošabnost, da ni ne konca ne kraja.

V izglede naj bo mojim rojakom sledeča neprilika, ki se mi je dogodila nepričakujoč od svojega dobrega prijatelja.

Spodaj podpisani sem si sposodil konja od mojega znanca, 20. novembra 1898, da obiščem prijatelje v nedeljo, ker med tednom nimam časa. Prišel sem na omenjeni kraj do mojih Slovencev; bil sem z veseljem sprejet ter dobro postrežen, od vseh mojih poznanecv in prijateljev, neznajoč da imam ravno v tej koloniji skrivnega neprijatelja; že proti večeru sem se odpravil proti domu. Ko predirjam dober kilometer, ustavim sem konja, ter sem počel bolj počasi jezdariti, ko začujem od daleč kričajoči glas kličoč moje ime, jaz se ustavim in počakam. Ni bilo dolgo, ko vidim človeka, kateri je klical moje ime; spoznal sem takoj, da je Kranjec in še moj vaščan v naši ljubi Kranjski. Uprašam ga, kaj hoče. On me poprosi za konja, češ, da ga zelo potrebuje, samo za trenotek naj mu ga posodim. Sicer nisem rad konja posodil, a kot rojaku sem mu ustregel, neznajoč, kaj da on namerava. Stopil sem s konja rekoč: „Tukaj imaš konja, pojdi ter pridi brzo nazaj, počakam te tukaj na potu“; on pa me je silil, da naj se k njemu povrnem, dokler ne pride on s konjem nazaj.

Jaz pa nisem hotel. Zajahal je ter popodil po cesti proti domu, jaz sem čakal na tistem mestu več ko pol ure, ko pa vidim, da se moj prijatelj ne vrne, sem bil primoran, koraciti nazaj proti njegovemu stanovanju. Ko pridem do njegove hiše, vidim svojega konja privezanega pri njegovi hiši, njega pa hladnokrvno sedeti a hiši, kar me ni malo razjezilo, ter ga vprašam, zakaj mi ni konja nazaj pripeljal in zakaj me ima za norca. On pa mi je odgovoril, da konj ni moj, in da naj grem proč, ako ne, da ne bo dobra za me. Kakor sem potem zvedel, hotel me je s svojimi pomagači ob življenje pripraviti. Sreča moja je bila, da so ravno štirje moji znanci mimo prišli, da se ni upal svoje nakane izvršiti.

Pridružil sem se tem znancom in podal se na pot brez konja, katerega sem sicer pozneje dobil nazaj, nisem pa pozabil surovosti svojega rojaka in da me je hotel na zvit način pripraviti ob konja in me celo — na oni svet spraviti. To naj bo vsem našim Slovcem v varilo kako pošten človek je Janez Čelhar iz Petelinj, št. 18 okr. glavarstvo Postojna (Notranjsko).

Andrej Smerdu

iz Petelinj št. 1.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (438)

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po pošt-nem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati. 6 (59-3)

Povodom mnogih težkih želodčnih bolezij nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indispozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic, treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo prebavljanja ter isto mirno povspesujejo. Najboljše teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani Dr. Rose želodčni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah, kakor je razvidno iz inserata. a

Gospodarska orodja. Za kmetovalca je gospodarsko orodje važen del njegovega imetka. Da ni treba vedno novega orodja, se mora skrbeti, da se orodje dobro ohrani. Vse kar je leseno, se mora ob dne, ko se ne dela, pomazati z oljem, ki napravi les trpežnej in ki se imenuje: Carbolinum Patent Avenarius. Tvoznica v Amstetenu (bureau: Dunaj III.) da rada pojasnila.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 70.

Dr. pr. 932.

V nedeljo, dne 12. marca 1899.

Tretjič:

Rokovnjači.

Narodna igra s petjem v 5 dejanjih, po Jurčič-Kernikovem romanu, dramatisoval Fr. Govčič. Godbo zložil V. Parma. Režiser g. Rud. Inemann. Kapelnik g. H. Benisek.

Izvirne vloške pojó: gospa I. Polakova, g. M. Fedyczkowski, g. VI. Housa. Sodeluje moški in ženski operni zbor.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Zatelek ob 1/8. uri. — Konec ob 10. uri. Pri prodajni oddelku orkester al. c. in kr. polka Leopold II. št. 27.

V torek, dne 14. marca: Gostovanje g. Ignacija Borštnika v drami „Fušinar“.

Zahvala.

Slavna zavarovalna društva in sicer: „Vzajemno zavarovalno društvo proti ognji v Gradcu“, „ogersko zavarovalno društvo „Fonciere“ in ces. k. priv. dr. „Riunione Adriatica Di Sicurtá“ v Trstu, so blagovolila po svojih zastopnikih: g. Kovaču, g. I. Kristanu in g. Kunsteku, ob priliki tukajšnjega požara dne 9. januarja t. l. našemu gasilnemu društvu podeliti znatne remuneracije. Za ta dar se navedenim društvom tukaj javno izreka najrajšnejša zahvala! (457)

Št. Vid, na Dolenjskem, 8. marca 1899.

Ant. Kunstek
načelnik gas. društva.

Vinko Slivnik
blagajnik.

Zahvala in priporočilo.

Slavno ravnateljstvo banke „Slavije“ v Ljubljani, pri kateri je zavarovanih za življenje nad poldrugi sto slovenskih učiteljev in učiteljic, izplačalo je te dni „Zavezi slovenskih učiteljskih društev“ brez prikrajšanja ter natančno v zmislu mejsebojnega dogovora pripadajoče je odstotke od zavarovanih premij, za kar mu izreka podpisani direktorij primerno zahvalo.

Ob enem pa si želimo tople priporočati slovenskemu in hrvatskemu učitelstvu ta solidni slovenski zavod, našo „banko Slavijo“, v najizdatnejše vsestransko zavarovanje, po geslu: „Svoji k svojim“.

Direktorij „Zaveze slov. učiteljskih društev“ v Ljubljani, dne 7. marca 1899.

Drag. Česnik,
t. č. tajnik.

L. Jelenc,
t. č. predsednik.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Zemljišče vlož. št. 70, kat. obč. Višelnice, cenjeno 545 gl., dne 14. marca v Radovljici.
Zemljišče vlož. št. 195 in 519, kat. obč. Laknic, cenjeno 228 gl., dne 17. marca v Mokronogu.

Umrli so v Ljubljani:

8. marca: Franc Makovec, pečar, 23 let, Opekarska cesta št. 13, jetika.
9. marca: Marija Klein, tiskarjeva žena, 63 let, Špitalske ulice št. 5, kap.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Marč	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
10.	9. zvečer	737.5	7.2	sl. jug	oblačno	
11.	7. jutraj	739.0	3.5	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	740.2	12.2	sl. svzhod	oblačno	0.0 mm

Srednja včerašnja temperatura 7.8°, normale: 2.7°.

Dunajska borza

dne 11. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah	101 glid. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 85 „
Avstrijska zlata renta	120 „ „
Avstrijska kronka renta 4%	101 „ 10 „
Ogerska zlata renta 4%	119 „ 75 „
Ogerska kronka renta 4%	97 „ 75 „
Avstro-ogerske bančne delnice	921 „ „
Kreditne delnice	369 „ 65 „
London vista	120 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 97 1/2 „
20 mark	11 „ 79 „
20 frankov	9 „ 55 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 20 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 3 in 5 glid.

(362)

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe

Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Poslano.

V št. 55. dne 8. marca t. l. „Slovenskega Naroda“ bilo je poročilo, ozirajoče se na našo pravdo s tvrdko ANTON WERNER & COMP. v Gradci. To poročilo je neresnično, zato smo primorani v sledeče pojasniti.

Kazensko sodišče je tvrdilo Anton Werner & Comp. le za to 700 dogotovljenih in nedogotovljenih koles konfisciralo, ker je ta tvrdka rabila našo znamko. Omenjena tvrdka je menila napraviti s tem dobro kupčijo, ako vzame ime „Styria“ pod katerim imenom naša kolesa že nad 10 let po vsem svetu slove, za znamko svojih izdelkov.

Jedina prava „Styria“-kolesa pa izdeluje le naša renomirana tvrdka in je jedini glavni zastopnik gospod

Fran Čuden v Ljubljani

oziroma njegovi mnogoštevilni zastopniki, (464)

Tovarna „Styria“-koles

„Styria“-Fahrrad-Werke

Joh. Puch & Co.

Hiša na prodaj

tik Radovljanske postaje, zidana, z opeko krita, s tremi sobami, dvema kletima, s sadnim in zelenjadnim ograjenim vrtom. Na vprašanja odgovarja lastnica Elizabeta Toman v Radovljici, podmesto štev. 11. (463-1)

Raznovrstni stari sodi se po ceni prodajo.

Več se izve Rimska cesta štev. 2, II. nadstropje. (469-1)

V najem se odda takoj v prijazni veliki občini zraven kolodvora in tik Dunajske ceste na Gorenjskem v jako dobrem stanu nahajajoča se

prodajalnica

z mešanim blagom. (412-3)
Tam se odda tudi stanovanje.
Kje? pove upravništvu „Sl. Naroda“.

Posredovalna pisarna za službe

Dunajska cesta št. 7
priporoča za bližajočo se sezono fine kuharice, hišne, brhke natakarike, kuhinjske dekleta, pestunje in dekleta za razna dela itd. z dobrimi spricvali. Dalje nekoliko nosilcev jedil, grajskih slug, kočijažev, točajev in podnatakarjev. Prosim za prav obila naročila, katera se bodo po želji in vestno izvršila. Z velespoštovanjem (373-3)

Tereza Novotny.

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte Luser-jev obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (9-10)

Zaloga

najzibnejšega, občeznanega italijanskega penečega vina

ASTI SPUMANTE.

Cena veliki steklenici gl. 1.25.
Pri odvzemu celega izvirnega zaboja z 12 steklenicami 5% popusta.

Priporoča (445-2)

Anton Stacul v Ljubljani.

Slavnemu občinstvu, posebno gospodom gostilničarjem priporočam podpisane svoje izborni sodovico, napravljeno iz vode iz mestnega vodovoda ter z ogljeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najkakovnejša in najzdravejša. (43-10)

Vse odjemalce v naprej zagotavljam vsikdar točne in vestne postrežbe, prosim za obila naročila ter beležim najudanejša s spoštovanjem

Gasper Bolte, izdelovalec
sodovice, Rimska cesta št. 10.

Učenec

poštenih starišev, kateri je dovršil vsaj štirirazredno ljudsko šolo, sprejme se v trgovino z mešanim blagom. — Natančneje se poizve pri podpisane. (322-4)

Durjava Peter

trgovec v Škocjanu, okraj Mokronog.

Opeko

v vsaki množini, izborne kakovosti, po najnižji ceni priporoča za spomladno stavbno sezono firma (374-5)

Ludovik Herzmann v Ljubljani.

Največje skladišče

raznega semena

in sicer

velikanske pese

potem nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(311-7) **Peter Lassnik.**

Najboljše in najcenejše namazalno olje in les ohranjajoče sredstvo
je in ostane že nad 20 let preizkušeno

Carbolineum

Patent Avenarius.

Pred ponaredbami se sveti!

„Carbolineum-tovarna“ R. Avenarius
Amstetten Dol. Avstr.

Pisarna: Dunaj, III/1, Hauptstrasse 84. (465-1)

Jedini

dežnik

ki vsled zapiranja ne trpi nikake škode, je po patentovanem načinu izdelani

Patent Satin de Chine

(naj se ne zamenja z navadnim Satin de Chine, Cachemir, Viktoria i. t. d.)

Ta dežnik je popolnoma vodogost, pristno barven in po vnanosti najfinejšemu svilnatemu dežniku jednak. Tudi se blago po mokroti ne skrči in ostane vedno lepo napeto. Kdor je kdaj nosil tak dežnik, ne kupi nikdar več drugega.

Na pol tenki temnosvetli genre, najnovejši modri primeren.

Vsak tak dežnik ima znotraj patentni pečat:

★ O M & C ★
K K Patent 46-251

V Ljubljani prodaja take dežnike samo **Jožef Vidmar**

izdelovalec dežnikov.

Ponarejanje ali posnemanje varstvene znamke se sodno preganja.

Pazi naj se natanko na patentno številko.

Noben drug dežnik nima istih izbornih lastnosti. (324-2)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden iz Rotterdam v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za meštr: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 200-400*)

„ 1. novembra do 31. marca . . . 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200

„ 16. oktobra do 31. julija . . . 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (3-10)

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gl. 1-95

1 elegantna ura s štiriletnim jamstvom in goldin verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s simli brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1, ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 jako eleganten niklast žepni tintnik z angl. mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, 1 par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna zapetnica za dame, najzadnja novost, ki se more porabiti tudi kot damska verižica, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov s patent. zapono, 1 par jako elegantnih damskih uhanov z simli brilanti, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo in vsak riziko popolnoma izključen, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetje ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder
Krakau L/M.

Pošto predalo štev. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (435-2)

Obrtno naznanilo.

Usojam si uljudno naznaniti, da se od danes naprej nahaja moje

sobno, napisno in dekoracijsko obrtovanje v Vegovih

ulicah št. 8

pritlično.

(Poleg realke v Seemanovi hiši.)

Uljudno priporočuje se naklonjenim naročilom, bilježim

z velespoštovanjem 397-2)

J. Terdan

sobni, napisni in dekoracijski slikar.

Hiša

v Celovcu, Orlove ulice št. 12

ki je pripravna za mesarski, špecerijski ali enak obrt, (sedaj špecerijski obrt) se radi odpotovanja pod zelo ugodnimi pogoji (kup 13.000 gl.)

proda.

Natančneje se izve pri lastnici hiše **Mariji Kraljič** v Mariboru, Jezdarske ulice štev. 5. (447-4)

Išče se

gostilničar

za gostilno „pri Ribču“ na Izanski cesti h. št. 4 in oddajo se prostori za kavarno ravno tam za čas od 1. novembra naprej.

V hiši št. 52 v Prešernovih ulicah oddajo se v najem

lepi prostori

kakemu društvu od 8. maja t. l. naprej.

Poizve se pri lastnici hiš

Mariji Borštnik (371-3)

Prešernove ulice št. 52.

Uprava posestva

Hijacintjevo in Pretkovec

v Krapini

ponuja s tem svojo pristno domačo

slivovko

po primernih cenah.

Ob jednom išče za prodajo tega svojega izdelka (460-1)

zastopnike

ki bi za njo agentirali:

v Postojini, Idriji, Kočevju, Škofji Loki, Krškem, Št. Rupertu, Litiji, Zagorji, Novem mestu, Zatičini, Višnji gori, Trebnjem, Mokronogu, Planini, Babnem polju, Dragi, Ribnici, Senožečah, Bistrici in Št. Petru na Krasu.

Čokolade in Cacao Suchard.

Da se v bodoče prepreči že dogodivša nesporazumljenja, se č. občinstvo opozarja na to, da tovarna

PH. SUCHARD

takozvane (198-7)

lomne čokolade (Bruch-Chocolade)

niti ne izdeluje, niti ne spravlja v trgovino.

Čokolade Suchard so vse zajamčeno čiste.

Čokolade Suchard so vse v stanjolu zavite.

Čokolade Suchard so z drugim zavitkom opremljene.

Čokolade Suchard imajo na etiketi tvorniško znamko in podpis.

V prijazno znanje!

Plzensko pivo

iz meščanske pivovarne v Plznu

kategore izborna kakovost je od nekdanj svetovno znana, imajo na prodaj v sodih v Ljubljani:

Gosp. Fantini, restavrat, Gradišče št. 2; Gosp. Karol Koiser, hotel pri „Maliču“;

„ Bilina & Kasch, pri „Roži“; „ Fröhlich, hotel pri „Slonu“.

Zalogo za pivo v sodih in v steklenicah za Kranjsko ima g. Fantini, Gradišče št. 2.

V steklenicah imajo je v izvorni napolniti na prodaj:

Gospod Fantini, gospod Stacul, gdčna Awanzo, in gospod Praunseiss.

Friderik Reim

(366-3) generalni zastopnik, Gradeo, Jungferngasse št. 1.

Dunajske žene zahvaljujejo svojo lepoto

v prvi visti rabi najprijetnejše, najbolj učinkujoče in najzavnejše

izvirne paste Pompadour

katero je iznajdel pok. med. dr. A. Bix. To lepoto sredstvo proučilo, ako se rabi, fino, svežo barvo obraza, sijajno lipo, brezgubno polt, tudi najpoznejše starosti, prežene, kar je zajamčeno (sicer se vrne denar) pege, madeže, znake mezuške, rudetične, vse nečistosti kože; uporablja jo že 40 let najvišja gospoda, umetniki itd., o čemer so na razpolago spricvala in zahvalna pisma. Dokaz za dobroto in neškodljivost tega lepote sredstva je 40letni obstanek, ko se je med tem časom na tisoče takih sredstev pojavilo in zopet izgnilo. Cena lončku za 6 mesecev gl. 1.50. Zavežki za poskušnjo komad 50 kr.

Pompadour-mleko

prevleče kožo takoj z mleku podobno beloto in ostane tudi po umivanju na obrazu. Izvirni flakon gl. 1.50. Pompadour-milo 80 kr. Pompadour-poudre roza, creme in bel gl. 1.25.

Obrada naj se zaupno na **Wilhelmino Bix-a dr. vdovo-sinova (Anton Bix in brat)** jedinih izdelovalcev pristnih dr. Bixovih izdelkov, Dunaj, Fraterstrasse 18. Kupujejo naj se le plom-birani zavojčki. (1946-6)

V Ljubljani prodajajo: **Edvard Mahr** v Židovski ulici in **Karol Karinger** na Mostnem trgu.

Koncesijoniran po visokem c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894. leta, štev. 5373.

Severno-nemški

Lloyd

v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v New-York:

iz Bremena ob torkih in sobotah.

iz Southamptona cvtl. Oberbourga ob sredah in nedeljah.

iz Genova oziroma Neapolja

via Gibraltar 2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.

V Kina.

V Japan.

Bremen-Avstrallija.

V Adelaide, Melbourne, Sydney.

Bremen-Sev. Amerika.

V Newyork.

Bremen-Juž. Amerika.

V Montevideo.

V Buenos Aires.

Prakomorska vožnja v Newyork 6-7 dnij.

Najboljše in najcenejše potovalna prilika.

Generalno ravnanstvo v Ljubljani:

EDVARD TAVČAR.

Zahvala.

Za premnogobrojne, tolažilne izjave sočutja, ki so nam došle od sorodnikov, prijateljev in znancev povodom nenadne izgube iskreno ljubljene soproge, oziroma matere, sestre, tete, tašče in stare matere, gospe

Marije Klein

na tako blagodejno način, za mnoge lepe poklonjene vence kakor za mnogobrojno čestitno spremstvo k zadnjemu počitku drage ranjice izrekamo s tem svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvaljujemo se prisrčno slavnemu pevskemu društvu „Ljubljana“ za ganljivo nagrobno petje.

V Ljubljani, 10. mara 1899.

(479) **Zalujoci ostali.**

Krepak učenec

14—15 let star, sprejme se takoj za strgarsko obrt pri Vincencu Zirnstein-u. Sv. Petra cesta št. 40. (78—9)

Učenec

se vzprejme v trgovini g. Karola Holzer-ja na Dunajski cesti št. 12. — Več se izve istotam. (432—3)

Kolo

dobro, malo rabljeno, boljši fabrikat, se po ugodni ceni proti gotovini kupi. (468—1) Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“

Prodajalnica

z jedno sobo, kuhinjo, dvema kletima in vrtom v Semčah se odda v najem ali pa se proda. Hiša je pri farni cerkvi poleg šole. — Več

Anton Hönigsmann

v Semču, hišna šte. 31.

Hiša

šte. 12 v Kolizejskih ulicah tik Gradaščice in Trnovske cerkve, z vrtom, ki meri 796 m² seznajev,

je takoj na prodaj.

Ta hiša je v popolno dobrem stanju in priprava za vsakega gospodarja, zlasti za kak strojarski obrt. (476) Pojasnila daje posestnik gori omenjene hiše.

100 do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche Gasse 8, Budapest. (455—1)

Travina, vrtna, pesna in deteljna semena

kakor tudi druge vrste semen priporoča trdka (375—3)

Franc Stupica

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.

Spoštovani g. Klauer!

Ne morem si kaj, da Vas ne opozorim na neko dobro svojstvo Vašega izbornega želodčnega likerja, ki Vam znabiti še samemu ni znano, on je namreč izvrstno sredstvo proti morskimi boleznim.

Morala sem se 24. t. m. prepejati, ko je razsajal na morju hud veter široko, in sem bila od prilike edina, ki je zdrava dospela vzlic temu, da je bilo to moje prve potovanje na morju in imam vrhu tega še težko želodčno bolezen. Kadar sem čutila, da mi slabo prihaja, sem vzela par kapljic likerja, in je to bilo dobro, dočim ni konjak mojim sopotnikom prav nič pomagal. (473—1)

Vi morete torej vsakemu, ki namerava po morju potovati, svoj „Triglav“ na mojo odgovornost z mirno vestjo priporočati.

Grado, 29. junija 1898.

Marija Flore.

Spreten

korespondent

vsprejme se v valjičnem mlinu v Kranju. (449—3)

Cos. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. kol. Proga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne obojni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob Jeseru, Inmost, Bregenc, Curia, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pilsen, Marijine varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kečevje.** Metani vlaki: Ob 6. uri 15 m. s jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. s večer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. Proga iz Trbiša. Ob 6. uri 48 m. s jutraj obojni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipkega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curia, Bregence, Inmosta, Zella ob Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. s večer obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kečevja.** Metani vlaki: Ob 8. uri 19 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. s večer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Drevesnica

Jos. Lenarčiča na Vrhniki oddaja za saditev v letošnji spomladi sledeče vrste sadnega drevja:

- 1.) Visokodebelnato drevje po 50 kr. komad.
a) Jablane: Orlean rejneta, Spital rejneta, Blonheimska r., Jäger r., Kasselska r., Ananas r., Cox-Orange Pepping, Angl. zimna zlatna parmena.
b) Hruške: Letna dekanka, Zimska gosposka, Amanlis, Dielovka, Družbena dekanka, Hardenpontovka.
- 2.) Pritlikovci v piramidah ter eni ali več etažnih palinetah po 70 kr. do 2 gl. komad.
a) Jablane: Cox-Orange Pepping, Bismark, Kasselska r., Allanth, Dolenjska voščenska.
b) Hruške: Amanlis, Dvornio svetniška, Dielovka, Josipina pl. Mecheln, Klappov ljubljene, Colomasovka. (474—1)

Embalaža se računa po lastni primerni ceni.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki sprotaj. (114) (9)

Odda se v Elija Predovičevi hiši na Poljanski cesti šte. 72

9 stanovanj

z jedno sobo in kuhinjo, in 2 sobi in kuhinjo. Sicer jedno stanovanje takoj, drugih 8 za termin maj.

Več pove Elija Predovič, Poljanski trg št. 5. (418—3)

Posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 (471)

1886 najne: Gospodično, izpraznjeno otroško vrtnarico k deklet v profesarke hiše, plaša 15 do 20 gl. otroško kuhinjo ali starjšo postanjo k 3 otrokom v Pulj, šna hiše, dobro ravnanje. 6 natakario na raden izberon zaslužek. 3 spretaj gostilniški kuharici v dobro meščanske hiše, poleg hišinj ali postanj, plaša 8 do 10 gl. Dekle za vsa dela k dvema osebama, 7 do 10 gl. plaše. — Priporoča se: več močnih, zdravih deklet za razna dela, porabna za vsako delo, s spričevaji.

V Ptuiji

proda se prostovoljno v Gospodski ulici stoječa jednonadstropna hiša (gostilnica) z velikim dvorom in delavnico, pripravo za vsakega rokodelca, ki dela z ognjem ali pa izdeluje les. — Natančneje pove Josip Metzinger, kotlar v Ptuiji. (477—1)

Hotel „Pri Maliču“

Kinematograf „EXCELSIOR“

Vsak dan predstave od 4. do 8. ure zvečer. Senzacionelna (434—3)

borba z biki

ki je v Parizu, Berlinu, Budapešti, Trstu, Gradcu itd. imela največji uspeh. Vstopnina 20 kr., otroci in vojaki 10 kr.

Hotel „Pri Maliču“

Vodovodne cevi

vse zraven spadajoče armature, sesalke, kopelne naprave, stroje, orodja, hlevne oprave, tehnične, kakor vse tehnične in stavbinske potrebne predmete dobavlja v najsolidnejši izdelavi najceneje

S. Juhász v Gradcu

etablissement za stroje in tehniške predmete, železolinica, tovarna za mostne tehnične in stroje. (466—1)

Ceniki in prevdarki računov brez stroškov.

Mlad mož

zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pismu,

želi dobiti pisarsko službo.

Več se izve iz prijaznosti v upravnishvu „Slov. Naroda“. (472—1)

Specerijska štelaža

Norimberška štelaža

obe lepi in v dobrem stanu se kupita. Kje? pove upravnišvo „Slovenskega Naroda“. (448—3)

Veliko

rabljenih koles

proda po nizki ceni

Josip Kolar

trgovec z biciklji, Mestni trg.

Deteljno seme

predenice prosto, izkušena

travina semena

ter najboljša dunajska in erfurtska

vrtna semena

prodajata (21—58)

Kavčič & Lilleg

pri „Zlatoregu“.

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiedner Gürtel šte. 20

ali pa (812—31)

Anton Rebeck

Kolodvorske ulice šte. 29 v Ljubljani.

Nobeno sredstvo zoper kašelj ne presega.

Kaiserjevih

prsnih bonbonov.

2360 notarsko poverjenih spričeval dokazuje gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, kaštru, naslisenju.

■ Cena zavojčku 10 kr. in 20 kr. ■

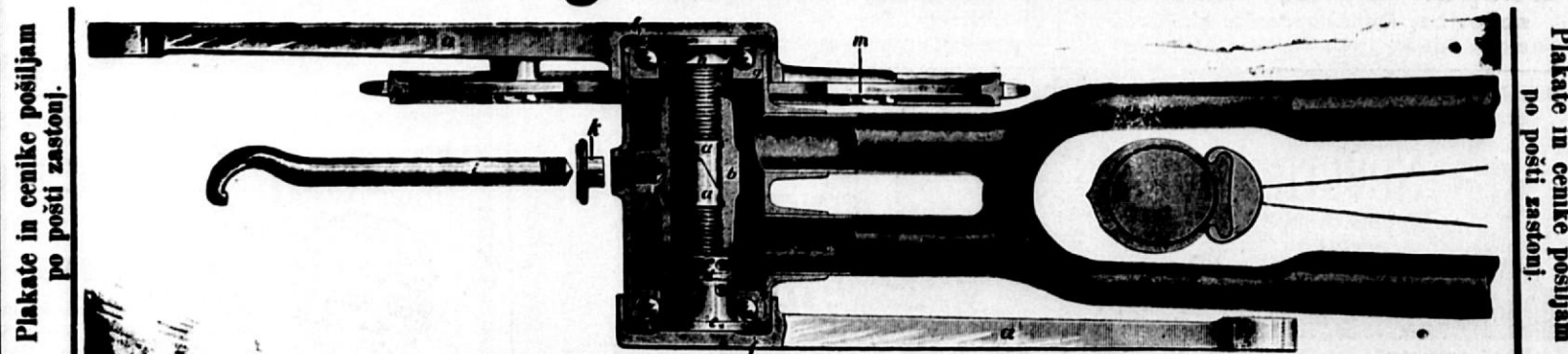
V Ljubljani se dobivajo v lekarni „pri slatnem orlu“ pri železnem mostu in pri U. pl. Trnkec-ja. (1850—19)

Največja zaloga bicikljev v Ljubljani.

Fr. Čuden

Najfinejši in najcenejši šivalni stroji.

Puch-Styria model 1899

ima velikansko prednost v tem, ker nova, v podobi razvidna znamenita iznajdba omogoča mnogo lažji tek, kakeršnega ne doseza noben drug zistem.

Četudi so bila ravno Puch-Styria-kolesa tudi doslej izmed najboljših, bodo v bodoče vsled omenjene iznajdbe mnogo nadkrilila vse druge zisteme, bodo vsekako nedosegljiva. Daje se za njih dobroto najsolidnejše, neomejeno jamstvo.

Šola za pouk v vozarenju je na razpolago. — Mehanična delavnica

na novo urejena, je v najboljšem redu. Popravila prevzemajo se v prodajalnici na Mestnem trgu, nasproti mestni hiši, kjer je tudi zaloga bicikljev. Z vsem spoštovanjem

FR. ČUDEN, urar in trgovec s Puch-Styria in Helical-kolesi ter s šivalnimi stroji v Ljubljani, na Mestnem trgu, nasproti rotovžu. (145—7)

Pri občnem zboru prve dolenske posojilnice v Metliki, registrirane zadruge z neomejenim poročtvom, dne 16. februarja 1899. leta se je računski sklep z bilanco za gospodarsko leto 1898 sledeče potrdil.

A. Bilanca.

Imetje	Znesek		Dolgovi	Znesek	
	gld.	kr.		gld.	kr.
1 Gotovine konec leta 1898	3468	76	1 539 deležev po 18 gld.	9702	—
2 Vrednost dveh srečk	28	—	2 Rezervni fond	16000	—
3 Posojila na posestva po 5%	92796	80	3 Hranilne vloge	445992	16
4 " " " 6%	164350	82	4 Za leto 1899 vsprejete obresti	1912	15
5 " " " 5%	62713	41	5 Čisti dobiček	1617	—
6 " " " 6%	120158	10			
7 Zaostale obresti	8918	47			
8 Vrednost zemljišč v Buhnjarcih	9736	25			
9 Vrednost zemljišč v Črnomlju	5019	20			
10 Vrednost hiše št. 15 v Metliki	8000	—			
11 Inventar	33	50			
Skupaj ...	475223	31	Skupaj ...	475223	31

B. Denarni promet.

Dohodki	Znesek		Izdatki	Znesek	
	gld.	kr.		gld.	kr.
1 Gotovine konec leta 1897	7599	49	1 Nazaj plačani deleži	540	—
2 Vplačani deleži	792	—	2 Nazaj plačane hranilne vloge	138765	68
3 Hranilne vloge	120682	49	3 Nazaj plačane obresti	1606	83
4 Nazaj plačana posojila	374479	55	4 Dovoljena posojila	377188	55
5 Vplačane obresti	21845	33	5 Razni izdatki	935	37
6 Razni dohodki	2156	55	6 Upravni stroški	1327	09
			7 Popravek poslojpa	593	58
			8 Za dobrodelne namene	288	—
			9 Razni davki	1588	03
			10 Dobička društvenikom	1153	52
			11 Gotovine konec leta 1898	3468	76
Skupaj ...	527455	41	Skupaj ...	527455	41

Zadruga obstala je konec leta 1898. iz 288 društvenikov, pristopilo jih je 40 (štiri-deset), izstopilo pa jih je 13 (trinajst) leta 1898.

Društvenih deležev bilo je konec 1898. leta 539 vplačanih deležev je bilo 44 (štiri-inštirideset) in nazaj plačanih 30 (trideset).

To se p. n. gg. društvenikom objavi z dostavkom, da je račun in bilanca v občinski pisarni v Metliki od danes do 15. dne tega meseca vsakomur na vpogled.

Ravnateljstvo r. dolenske posojilnice v Metliki

dne 1. marca 1899.

O. Šturm l. r.
blagajnik.

Leopold Gangl l. r.
ravnatelj.

Ivan Požek l. r.
kontrolor.

Franco Jutraž l. r.
odbornik.

Franco Schönbrun l. r.
odbornik.

Zahvale

Spoštovani gospodi!
Zahvaljujem Vas, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsnoj. Porabili sem jedne steklenice trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsnoj skoro prestala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice vašega izvrstnega trpotčevega soka in 3 zavoja čaja proti kašlju.

Z velespoštovanjem
V Divači, 19. oktobra 1897.
Vaš zahvalni
Jakob Suppan.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), ki tako izvrstno deluje proti kašlju, prsnoj, hripavosti, težkemu dihanju in proti starim boleznim, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Naj vsakdo pazi na zaščitni znak, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega. Cenasteklenici trpotčevega soka s točnim navodilom 75 novč.

S trpotčevim sokom je dobro rabiti tudi gorski čaj proti kašlju. Cena 1 zavoj gorskega čaja proti kašlju s točnim navodilom 35 novč.

Jedno in drugo pošilja se vsaki dan po poštne povzetju. Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kiščico prilažni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošiljajo franko.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarničar!

Pred kratkim časom naredil sem pri Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapijic; iste se meni in mojim znancev tako dobro delovale, da se moram Vam na tem dobrem zdravilu najtopleje zahvaliti. Izvolite mi za moje znance še tri steklenice po 50 novč. s poštne povzetjem poslati.

Modruš, 26. maja 1898.
S spoštovanjem
Vid Zanič.

Prave švedske krepilne kapijice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, popravljajo prebavo, čistijo kri, okrepujejo želodec. Te kapijice ozdravijo vse bolezni želodca in čreva, a dobi se dober tek.

Paziti je treba na zaščitni znak, ker samo one švedske krepilne kapijice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena 1 steklenice krepilnih kapijic s točnim navodilom 80 novč.

Pošilja se vsaki dan s poštne povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kiščico prilažni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošiljajo franko.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Zahvale.

Velespoštovani gospodi!
Moja žena ležala je tri mesece valed trganja in kostih. Čim je začela upotrebljavati vaše „masilo proti kostih“, vstala je tretji dan, danes pa, hvala bodi Bogu, hod. Zahvaljujem se Vam za to izvrstno masilo, ostajem

V Štrben pri Štabeli, drč 22. aprila 1898.
sluga pokoren
Bartol Lisički.

Mazilo proti kostih (Fluid) je jako dobro zdravilo proti trganju in kalamu v kosteh, revmatizmu, bolečinam v krčkah, proti prehlajenju pri prepihu i. t. d. Mazilo ojači izmučene žile, ter krepí starce, kateri trpé na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z zaščitnim znakom, to je s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi ta zaščitni znak.

Cena jedni steklenici mazila proti kostih s točnim navodilom 75 novč.

Vsaki dan se razpošilja s poštne povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kiščico prilažni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošiljajo franko.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Zivinske
Mostne
Decimalne
Centimalne
Balance-
Lekarske
Ita. (234-6)

TECHNICAL

G. In kr. dvorni založnik
Jožef FLORENZ
I., Rothenthurmstrasse 26.
Popravila se hitro izvrjujejo. Telefon 6065.

Vabilo.

Posojilnica v Črnomlju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

ima svoj

REDNI OBČNI ZBOR

dne 26. marca 1899. leta

ob 3 uri popoldne v posojilnični sobi.

Dnevni red:

(467)

1. Poročilo ravnatelja.
2. Predlaganje računa za l. 1898.
3. Določijo se remuneracije načelnstvu in sklep o razdelitvi čistega dobička.
4. Nasveti.

Društvenike k obilni udeležbi uljudno vabi

načelnstvo.

Pijte od dobrega le
najboljše

to je

(217-12)

originalno plzensko pivo
iz zadrugne pivovarne.

Glavno zastopništvo:

Ivan Gorup

Šelenburgove ulice št. 1.

Telefon št. 90.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

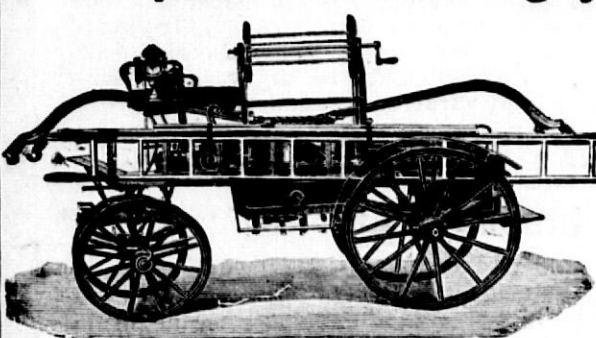
kakor: brizgalnic, parnih strojev, cevij, čelad in pasov

ter kmetijskih strojev

in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priloga slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljatve franco na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem

(220-3)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

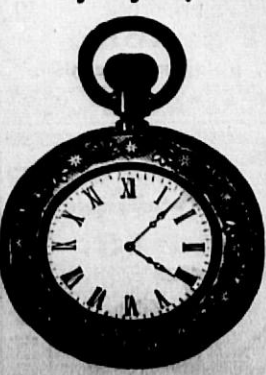
talarjev in baretov. 10

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

== urar ==

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinejših kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 10

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Fran Kaiser

— puškar —

prodajalec biciklov

iz prvih tovarn 10

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delavnica za popraviljanje biciklov in živalskih strojev.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

S tem uljudno naznanjam slav. p. n. občinstvu, da je moja trgovina s suknom založena z najnovejšim blagom

za pomladansko

in letno sezono.

Imam tudi največjo zalogo Krennerjevega blaga iz Škofje loke, domač izdelek najboljših vrste.

Priporočam se slav. p. n. občinstvu za mnogobrojen obisk z velespoštovanjem 10

Hugo Ihl.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

JUHNA ZABELA MAGGI

Maggi-jeva juha zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvornih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in špecerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničice se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnujejo. (380)

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani (161—10)

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Vse stroje za poljedelstvo

= Vnevič znižane cene! =

Triljeri (stiskalci stroji za šito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo, škroplilnice proti peronospori, pebeljšni sestav Vermelevoev. Aparati za sušenje lesa. Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamernice jako lahke za goniti in po zelo smernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje prodaja v najboljši izvršitvi (461—1)

IG. HELLER, na Dunaji, II/2, Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno!

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko

Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu o. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Velikanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzeto.

Polno vplačani akcijski kapital 1,000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2,617.773 kron.

L. 1897 se je na podlagi 1250 smrtnih slučajev izplačalo 308.378-90 kron. Od 1. 1898—1897 se je izplačalo 1,654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobutnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti.

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih oseb. — Zavarovanje otrok (74—9)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifih.

Prospekte in tarife razpošilja agentura na zahtevanje brez stroškov.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

Bogata zaloga domačih prist-nih dolenjskih vin!!!

! Prvi kranjski konjak iz dolenjskih vin!

Odlikovan za razstavo svojih vin in konjaka pri lanski dunajski razstavi z bronasto medaljo.

Podpisane priporoča svojo zalogo pristnega, dobro obležanega

konjaka iz dolenjskih vin

nadalje svojo zalogo dobrih, pristnih in starih dolenjskih vin in pelinkovca.

Z velespoštovanjem (427—2)

Ignacij Wutscher

posestnik v Brezovici, pošta Št. Jernej na Dolenjskem.

! Prvi kranjski konjak iz dolenjskih vin!

Pristna domača dolenjska vina!!!

Naznanilo.

S tem javljam svojim p. n. interesentom, da smo izročili izključno samoprodajo svojega izvirnega izdelka „Dustless“ za Kranjsko gospodu

Anton Putrich-u v Ljubljani.

Ob enem svarimo pred prevarami, katere nastanejo po zlorabi našega imena „Dustless“ po našem prejšnjem nastavljenou Jakobu Amtmann-u, ter prosimo, da se pri vseh naročilih pazi na gornjo varstveno znamko.

Z velespoštovanjem

Dustless Oil & Paint Co.

G. Hartmann & Co.

Ozira se na gornje naznanilo, si bodem vedno prizadeval, da si svojih p. n. naročnikov zaupanje ohranim tudi nadalje s solidnim in kulantnim izvrševanjem naročenih talnih impregnacij z „Dustless“.

Z velespoštovanjem

Anton Putrich

Ljubljana, Dunajska cesta št. 5—6.

(442—2)

Jos. Kolar

Glavni trg

trgovec z biciklji in strokovnjak v izdelovanju finih koles.

Zaloga svetovno znanih, najboljših, finih in lepih koles

Graciosa, Adler in drugih koles.

Dokazano je, da ni konkurence imenovanim fabrikatom glede finosti, kvalitete in nenavadno znižane cene. Jamčim za vsako kolo 2 leti in več.

Velika zaloga vseh vrst šivalnih strojev za vsako stroko. Za njih izbornost jamčim 6 let. — Priporočam svojo dobro urejeno veliko mehanično delavnico, katero imam zraven prodajalnice za izdelovanje, popraviljanje, ponikanje in emailiranje koles, šivalnih strojev in muzikalnih avtomatov. Vsako popravilo točno izvršim in jamčim 1 leto.

Brezplačno na razpolago so kolesa onim, ki se žele izvežbati v vožnji in kupiti kolo.

Velika senčnata šola

za vežbanje na kolesu je na Dunajski cesti na vrtu stare deželne bolnice.

S spoštovanjem se priporoča

(45—6)

Zastopnik za Novomesto: **Matko Malovič.**

Zastopnik za Kranj: **Pavel Bizjak.**

Moka

iz mlina

Vinkota Majdičav Kranji

oddaja se po en gros cenah v plombiranih vrečkah po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani

na Rimski cesti vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno. Plombe originalne mlinske.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (459—2)

Opozarja se, da priznana izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Koroški rimski vrelec

najfinejša planinska kisa voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvicah. 10

Zaloga v Ljubljani: M. E. Supan in P. Lassnik v Kranju: Fr. Dolenz, v Radovljici: Oton Homan v Mojstrani: J. Kozjek, v Trzinu: Fr. Reitharek

Moderce

izvrstne facone, najboljši izdelek

priporoča 10

Alojzij Persch

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

! Prva največja kranjska tvrdka!

Franc Primožič

jermenar, sedlar in torbar Ljubljana, Dunajska cesta št. 6

priporoča svojo bogato zalogo jermenarskih, sedlarskih in torbarskih proizvodov kakor:

cele konjske oprave, komate, sedla, uzde, kovčoge, torbe itd.

Velika zaloga jermen za stroje.

Vsa popravila in naročila od tu in zunaj se hitro in cenó izvršujejo. 9 ilustrovani ceniki brezplačno.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13. Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastopni in franko.

Pod Trando št. 2. 10
Velike
zalogo
klobukov
priporoča
J. Soklič.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in
zasnamenujejo. Pri sunanjih naročilnih bla-
govoli naj se vzorec vposlati. 10

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
10
Pestrošiba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove
10
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za oblake z
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Avgust Repič
sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
v Trnovem
se priporoča al. občinstvu in naznanja, da
izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz
hrastovega in mehkega lesa po najnižjih
cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko
posodo. 10

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
10
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo valic
njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
črna in barvastega za cele oblake
10 in bluze, priporoča
Alozij Persché
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Žrebanje
že v soboto!
1. glavni dobitok 100.000 kron
2. glavni dobitok 25.000 „
3. glavni dobitok 10.000 „
Dunajske srečke à 50 kr. J. C. Mayer v Ljubljani.
priporoča (240—15)
vrednosti z 20%
odbitka v gotovini.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta št. 1
obrestuje hranilne vloge po 4¹/₂%
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama
za vložnike plačuje.
Uradne ure: razen nedelj in praznikov vsaki dan od 8. do 2. ure
dopoldan in od 3. do 6. ure popoldan.
Poštnega hranilničnega urada št. 828.406.
(1765—9) Telefon št. 57.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9
sta popolnoma na novo asortirala zalogo z dražestnimi
novostimi
za spomladno in
poletno sezono.
Zaloga originalnih pariških in
berolinskih modelov. (378—4)

Graška izdelovalnica koles
ANTON WERNER & COMP.
Gradec
V. Laubgasse 6-10 (Joh. Puchova posestva).
P. n. GRADEC, dan poštnega pečata.
S tem si usojava Vam najudaneje naznanjati, da sva od
1. marca 1899 vse svoje tovarniško podjetje z vsemi aktivi in pasivi
po prodaji izročila daleč preko naše domovine kot ustanovitelju šta-
jerske kolesarske industrije dobroznanemu
gospodu Janezu Puchu
in da je s tem prešla naju trdka
GRAŠKA IZDELOVALNICA KOLES A. WERNER & CO.
istotako na gospoda PUCHA.
Gospod JANEZ PUCH bode svoje podjetje pod svojo firmo
Johann Puch
nadaljeval nespremenjeno kakor doslej in na enakih načelih izde-
lovanja samo prvovrstnih izdelkov, s kakoršnjimi je tudi utemeljil
nekdanje dobro ime svojega prejšnjega „Styria“ kolesa, ter si do-
voliva opozoriti, da se naj s to obrtno prodajo le še bolj utrdijo
naju prijateljske zveze z g. PUCHOM s tem, da bodeva kot tiha
družabnika in samodelavna sotrudnika vse svoje moči in svoje
v dolgih letih v kolesarski stroki pridobljene izkušnje posvetila
novemu podjetju.
Usojava se izreči Vam svojo toplo zahvalo za doslej v tako
obilni meri izkazano zaupanje in prosi ob enem, da blagovolite
jedenako prijazno naklonjenost ohraniti tudi nadalje najinemu na-
sledniku gospodu JANEZU PUCHU, oziroma novemu podjetju
Johann Puch, izdelovalnica koles v Gradcu
ter beleživa z velespoštovanjem
Anton Werner, Martin Nöthig
LASTNIKA TVRDKE
Graška izdelovalnica koles, Anton Werner & Comp.

Glavni zastopnik za Kranjsko: A. PUTRICH, LJUBLJANA.

Johann Puch
izdelovalnica koles
V. Laubgasse 6-14. GRADEC V. Laubgasse 6-14.
P. n. GRADEC, dan poštnega pečata.
Najuljudneje se sklicevaje na naznanilo gospodov Anton-a
Werner-ja in Martin-a Nöthig-a, dosedanjih lastnikov firme
GRAŠKA IZDELOVALNICA KOLES („Grazer Fahrrad-
werke“) **ANTON WERNER & COMP.** si usojam najudaneje
javiti, da sem od 1. marca prevzel po nakupu vse tovarniško
podjetje imenovane firme z vsemi aktivi in pasivi ter bodem isto
kot jedini imejitelj pod svojo firmo
Johann Puch
nespremenjeno nadaljeval in ostaneta gospod Anton Werner in
Martin Nöthig kot tiha družabnika v mojem novem podjetju.
Znana Vam utegne biti moja osoba, kot ustanovitelja izde-
lovalnic nekdanjih „Styria“-koles, in čeravno me je neko pogodbeno
razmerje za več nego poldrugo leto odstranilo od kolesarske stroke,
vendar priznam z veseljem, da nisem pustil preteči tega časa ne-
porabljenega, temveč istega posvetil popolnoma studiju vseh spo-
polnenj in izboljšanj kolesarske tehnike. Morem torej že danes za-
gotoviti, da se bodem najresnejše trudil, da bom vedno in za vselej
kar se tiče tehnične dovršenosti koles, smel korakati ne samo na
čelu domače industrije, temveč vse kolesarske industrije, v kateri
namerim imam nadaljno krepko podporo svojih prejšnjih dolgo vrsto
let z menoj idočih sotrudnikov in dosedanjih imejiteljev graške
izdelovalnice koles, gg. Antona Wernerja in Martina Nöthiga in
njiju dosedanjega prokurista g. Friderika Büchela.
Proseč, da mi blagovolite v prejšnjih letih izkazano naklo-
njenost in zaupanje ohraniti tudi nadalje beležim
z velespoštovanjem
Johann Puch.

Najfinejša vina
iz c. kr. dvorne kleti na Dunaji
razno
velikonočno blago, bonbone, pince
itd. priporoča (402-3)
Rud. Kirbis
slasničar, Kongresni trg, Ljubljana.

Otročje vozičke
priporoča po najnižji ceni
J. J. Naglas
Ljubljana
Turjaški trg št. 7.

Že 50 let po c. kr. profesorjih in zdravnikih
priporočana ustna voda za ohranjanje zob,
proti vsem ustnim in zobnim boleznim,
zobobolu, za osveženje
ustne votline in najbolj
učinkujoča je

Anatherin
zakonito zavarovan
c. in kr. dvornega zobnega zdravnika dr. J.
V steklenicah po gld. 1.40, gld. 1.— in gld. —50

Zobni prašek
63 kr., zobna pasta v steklenih posodah 70 kr., v zavojih
35 kr., zobna plomba 1 gld., aromatično
zeliščno milo proti vsem kožnim nečistostim
itd. 30 kr. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah, kakor tudi
v glavni zalogi (241-5)

Rudolf Tüchler
emerit. lekarnar
Dunaj I., Krugerstrasse št. 6.

Dr. Rose balzam
za želodec
iz lekarn
B. FRAGNER-jav Pragi
je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

SVARILO!
Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragnerja v Pragi
Malá Strana 203, ogelj Ostrohojé ulice.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr.,
po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-
schläger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah
Avstro-Ogerske. a (387-2)

Damske
glacé-rokovice
od 70 kr. naprej
ima v veliki izberi na skladišču
Anton Leutgeb
rokovičar in bandažist
Pod Trančo št. 1. (411-3)

Sode ima na prodaj
raznovrstne, zažmahane, velike in male,
stare in nove
J. Buggenig, sodar
Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico
(državni kolodvor). (475-1)

Nadaljne
specijalitete:
Pisalne in kopirne tinte.
Vodovarno
mazilo za usnje.
Pat. ohranjevalo za
podplate
„Vandel“.
Kovinska snažilna
pasta in snažilno
milo za srebro in
zlato.
Laki za usnje.
Pasta za konjsko
opravo.
Mast za orožje in
za kopita.

Najbolje črnilo sveta!
Kdor hoče svoje obutalo ohraniti lepo bleščečo
in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo
za lahka obutala samo (190-6)
Fernolendt crème za naravno usnje.
Dobiva se C. kr. priv. povsodi.
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti
pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

KATHREINER-
Kneippova
sladna kava.

Stara mamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Zaloga
biciklov!
BRENNABOR

Najboljše vrste kolesa
tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Johann Puch, Monarch, Brennabor in dr.) priporoča podpisane
po kolikor mogoče nizkih cenah.
Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.
Cenike razpošilja na zahtevo.
(462-1) Z veselo spoštovanjem

A. PUTRICH.
Dunajska cesta šte. 5.
Istotam tudi mehanična delavnica.
Vežbališče na Dunajski cesti na vrtu stare bolnice.

Strokovno urejena trgovina
Alojzija Korsike
umetnega in trgovskega vrtnarja
v Ljubljani
Šelenburgove ulice št. 5.
Naznanjam p. n. občinstvu, da sem
ravnokar prejel naravnost iz Škotske en
vagon travnega semena, obstoječega iz 7
najboljših vrst, katero je zanesljivo kaljivo.
Priporočam svojo (420-2)
veliko zalogo
predenice čiste detelje in druga krmska,
zelenjadna in cvetlična semena.
Pri velikem odjemu dajem to pristno
blago po nižji ceni.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Varst. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPSICI COMP.
iz Richter-jeve lekarnice v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeča
mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva
v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to
splošno priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo var-
stveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve le-
karnice in sprejme naj se iz opreznosti
le take steklenice kot pristne, ki
imajo to varst. znamko.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi. (1668-24)

VZORNA PIVNICA
I. hrvatskega delniškega društva
za proizvodnjo šampanjca in promet domačih vin
v Zagrebu. (439-3)
Društvo stoji pod kontrolo vis. hrv. slav. dalm. deželne vlade.

ŠAMPANJEC CARTE BLANCHE
po izbornosti
vsakemu francoskemu
proizvodu
popolnoma enak.

FINA
IZKLJUČNO
HRVATSKA
VINA.

Fina namizna vina.
Renska graševina 1890.
Graševina 1867 iz pose-
stva barona Ottenfelsa.
Traminec 1890 iz kleti
zagrebške nadškofije.
Rudeči Burgundec 1890.

Vina in šampanjec iz „vzorne pivnice“ v Zagrebu dobivajo se v Ljubljani in
po Kranjski v vseh večjih trgovinah, gostilnah in kavarnah.